

ΣΧΕΔΙΟ ΝΟΜΟΥ
ΚΩΔΙΚΑΣ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ
ΚΑΙ ΛΟΙΠΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Α΄
ΓΕΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 1

Ορισμοί

Για τους σκοπούς του παρόντος κώδικα, οι κατωτέρω όροι έχουν την ακόλουθη έννοια:

1. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται το σύνολο των περιουσιακών στοιχείων που διατίθενται με κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά υπέρ του Δημοσίου ή Νομικού Προσώπου Δημοσίου Δικαίου ή για κοινωφελή σκοπό. Ως «κοινωφελής περιουσία» νοείται επίσης και το νομικό πρόσωπο που τα διαχειρίζεται και εκπροσωπεί, εφόσον υπάρχει.

Οι όροι «κοινωφελής περιουσία», «περιουσία» και «εθνικό κληροδότημα» ταυτίζονται.

2. Ως «συστατική πράξη» νοείται η διαθήκη ή πράξη δωρεάς, με την οποία διατίθεται νόμιμα περιουσία κατά την έννοια του προηγούμενου εδαφίου.

3. Ως «κοινωφελής σκοπός» νοείται κάθε εθνικός, θρησκευτικός, φιλανθρωπικός, εκπαιδευτικός, πολιτιστικός και γενικά επωφελής για την κοινωνία, εν όλω ή εν μέρει, σκοπός.

4. «Αρμόδια αρχή» για την άσκηση των αρμοδιοτήτων του παρόντος κώδικα είναι ο Υπουργός Οικονομικών και ο Γενικός Γραμματέας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Γ.Γ. Απ. Διοίκησης), σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 2, οι οποίοι ασκούν τις σχετικές αρμοδιότητες διά των οικείων Διευθύνσεων.

5. «Συμβούλιο» είναι το συλλογικό όργανο με την ονομασία Συμβούλιο Κοινωφελών Περιουσιών που γνωμοδοτεί προς την αρμόδια αρχή, συγκροτείται κατά τα άρθρα 6 και 8 και έχει τις αρμοδιότητες του άρθρου 7.

Άρθρο 2

Υποχρεώσεις Δημοσίου – Αρμοδιότητες

1. Το Δημόσιο έχει την υποχρέωση να διασφαλίζει την πιστή και επακριβή εκτέλεση της βούλησης των διαθετών και δωρητών.

2. Οι διατάξεις του παρόντος κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά, εφόσον τα σχετικά θέματα δεν ρυθμίζονται καθόλου ή ρυθμίζονται ελλιπώς στη συστατική πράξη. Οι κανόνες δημόσιας τάξης του κώδικα υπερισχύουν σε κάθε περίπτωση.

3. Αρμοδιότητα του Γ.Γ. Απ. Διοίκησης υφίσταται, με την επιφύλαξη της παρ. 4 και τυχόν ειδικών διατάξεων, στις ακόλουθες περιπτώσεις:

α) Όταν ο σκοπός της περιουσίας εκτελείται κατά κύριο λόγο μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ανεξαρτήτως του τόπου όπου βρίσκεται η περιουσία. Τυχόν επικουρικοί σκοποί δεν επηρεάζουν την αρμοδιότητα.

β) Όταν δεν μπορεί να τύχει εφαρμογής η προηγούμενη περίπτωση και η περιουσία βρίσκεται κατά το μεγαλύτερο μέρος της μέσα στα όρια μιας Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

γ) Όταν πρόκειται για σχολάζουσα κληρονομία της οποίας τα ακίνητα περιλαμβάνονται στα όρια μιας και μόνης Αποκεντρωμένης Διοίκησης.

δ) Περιουσίες του Κεφαλαίου Ε' του παρόντος κώδικα που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών

ε) Για όλα τα θέματα που σχετίζονται με διαχείριση ακινήτων των περιουσιών που βρίσκονται εντός των χωρικών της ορίων, πλην όσων υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών και όσων καταλείπονται χωρίς όρο προς το Δημόσιο.

4. Στις υπόλοιπες περιπτώσεις αρμόδιος είναι ο Υπουργός Οικονομικών. Αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών υφίσταται επίσης κατ' εξαίρεση:

α) Για την εποπτεία εκκαθάρισης και διαχείρισης περιουσιών που καταλείπονται στο Δημόσιο.

β) Για την εποπτεία της Επιτροπής Ολυμπίων και Κληροδοτημάτων και του Βαρβακείου Ιδρύματος.

γ) Για την εκκαθάριση και εποπτεία κοινωφελών περιουσιών που έχουν τα κύρια περιουσιακά στοιχεία στην αλλοδαπή ή ο σκοπός τους εκτελείται κατά κύριο λόγο σ' αυτήν.

δ) Για την εποπτεία περιουσιών των οποίων η αξία εκτιμάται, μετά την προηγηθείσα εκκαθάριση, ως ανώτερη του ποσού των δέκα εκατομμυρίων (10.000.000) Ευρώ ή των οποίων οι σκοποί εκτελούνται σε όλη την επικράτεια. Για την υπαγωγή των περιουσιών της περίπτωσης αυτής στην αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, απαιτείται η έκδοση απ' αυτόν ειδικής προς τούτο υπουργικής απόφασης.

5. Αν υπάρχουν μεταξύ Υπουργείου Οικονομικών και Αποκεντρωμένης Διοίκησης αμφιβολίες για την ύπαρξη και το εύρος των αρμοδιοτήτων αυτών αποφαινόμενοι επ' αυτών, με κοινή τους απόφαση, οι Υπουργοί Οικονομικών και Εσωτερικών, μετά από γνωμοδότηση του Συμβουλίου Κοινωφελών Περιουσιών του άρθρου 7.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών μπορεί να μεταβιβάζονται αρμοδιότητες του παρόντος κώδικα στον Γ.Γ. Απ. Διοίκησης.

Άρθρο 3

1. Τις περιουσίες προς το Δημόσιο αποδέχεται ή αποποιείται ο Υπουργός Οικονομικών. Όταν έχει προηγηθεί εκκαθάριση, η σχετική απόφαση εκδίδεται μετά την υποβολή της έκθεσης του εκκαθαριστή ή του προϊσταμένου Δ.Ο.Υ. ή του προξένου, στις περιπτώσεις που η εκκαθάριση ενεργείται από τα όργανα αυτά. Περίληψη της πράξης αποδοχής ή αποποίησης δημοσιεύεται στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.

2. Το Δημόσιο δεν μπορεί να αποποιηθεί κληρονομία η οποία έχει επαχθεί σ' αυτό εξ αδιαθέτου. Το Δημόσιο θεωρείται ότι αποδέχεται πάντα την κληρονομία με το ευεργέτημα της απογραφής. Η πράξη αποδοχής επέχει, μετά τη δημοσίευσή της, θέση κληρονομητηρίου υπέρ του Δημοσίου.

3. Δωρεές εν ζωή περιουσιών που αποτελούνται από κινητά πράγματα συνιστώνται και με ιδιωτικό έγγραφο ή και χωρίς έγγραφο, αν τα κινητά αυτά παραδόθηκαν στο Δημόσιο.

4. Το Δημόσιο δεν υποχρεώνεται σε παροχή ασφαλείας για εκτέλεση τασσόμενου σε περιουσία όρου, καθώς και σε κάθε άλλη περίπτωση που απαιτείται κατά τις κείμενες διατάξεις

η παροχή ασφαλείας.

5. Κληροδοσίες υπέρ κοινωφελών σκοπών που εκτελούνται από τον κληρονόμο ή κληροδόχο ή πρόσωπα άλλα εκτός από το Δημόσιο ή καταλείπονται σε κοινωφελή ιδρύματα, ανακοινώνονται από τον βεβαρημένο στον Υπουργό Οικονομικών και εκκαθαρίζονται σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.

Άρθρο 4

Υποχρεώσεις Δικαστικών Γραμματέων, Συμβολαιογράφων,

Προξένων, Πιστωτικών Ιδρυμάτων και άλλων προσώπων

1. Όταν δημοσιεύεται διαθήκη ή κατατίθεται δημοσιευθείσα διαθήκη που περιέχει διάταξη υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή υπέρ του Δημοσίου ή υπέρ Ν.Π.Δ.Δ., ο Γραμματέας του δικαστηρίου και η προξενική αρχή της δημοσίευσης ή κατάθεσης και ο Γραμματέας του Πρωτοδικείου Αθηνών στον οποίο περιέρχεται τέτοια διαθήκη, έχουν υποχρέωση να διαβιβάζουν αντίγραφο των πρακτικών δημοσίευσεως της διαθήκης στον Υπουργό Οικονομικών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα.

2. Ο Γραμματέας του δικαστηρίου της κληρονομίας υποχρεούται να γνωστοποιεί στον Υπουργό Οικονομικών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα, δηλώσεις που κατατίθενται στο δικαστήριο και έχουν αντικείμενο την αποδοχή ή αποποίηση του λειτουργήματος ή την παραίτηση εκτελεστή διαθήκης ή εκκαθαριστή κληρονομίας με το περιεχόμενο της παρ. 1 ή για την αποποίηση κληρονομιών στις οποίες περιέχεται διάταξη υπέρ κοινωφελούς σκοπού.

3. Οι συμβολαιογράφοι υποχρεούνται να διαβιβάζουν στον Υπουργό Οικονομικών αντίγραφα των πράξεων απογραφής κληρονομίας και αντίγραφα των δωρεών που συντάσσουν, όταν αυτά περιέχουν διατάξεις υπέρ κοινωφελών σκοπών, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα.

4. Ο Γραμματέας του αρμόδιου δικαστηρίου υποχρεούται να διαβιβάζει στον Υπουργό Οικονομικών αντίγραφο αποφάσεως για διάλυση σωματείου, μέσα στο πρώτο δεκαήμερο του επόμενου μήνα της θεώρησής της. Όταν το σωματείο διαλύεται χωρίς δικαστική απόφαση, την ως άνω υποχρέωση υπέχουν τα όργανα διοίκησης σωματείου, καθώς και οι εκκαθαριστές διαλυθέντος σωματείου.

5. Τράπεζες, ασφαλιστικές εταιρίες και άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα με τα οποία συμφώνησε πρόσωπο που αποβίωσε να καταβάλουν χρηματικό ποσό ή να παραδώσουν άλλο περιουσιακό στοιχείο υπέρ κοινωφελούς σκοπού στον κληρονόμο του, το Δημόσιο ή άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο, υποχρεούνται, αμέσως μόλις λάβουν γνώση του επελθόντος θανάτου, να ενημερώσουν σχετικά την αρμόδια κατά την προηγούμενη παράγραφο Δ.Ο.Υ.

6. Πρόσωπα τα οποία καταδεικνύουν περιουσιακά στοιχεία του παρόντος κώδικα δικαιούνται της αμοιβής της παρ. 3 του άρθρου 26, μετά την εκκαθάριση και την περιέλευσή των περυσιακών αυτών στοιχείων στο Δημόσιο ή τον φορέα εκτέλεσης κοινωφελούς σκοπού. Δεν δικαιούνται αμοιβή οι δημόσιοι υπάλληλοι, πολιτικοί και στρατιωτικοί, που υποχρεούνται από τα υπηρεσιακά τους καθήκοντα να συμβάλλουν στην εξακρίβωση περιουσιακών στοιχείων υπέρ του Δημοσίου.

Άρθρο 5

Προσωρινή διοίκηση της περιουσίας

Η αρμόδια κατά περίπτωση αρχή έχει αρμοδιότητα για την προσωρινή διοίκηση της περιουσίας μέχρι τον ορισμό εκκαθαριστή. Στην προσωρινή διοίκηση περιλαμβάνονται η λήψη μέτρων κατεπείγοντος χαρακτήρα για τη διασφάλιση της περιουσίας και την εκποίηση κινητών πραγμάτων μικρής αξίας ή υποκείμενων σε φθορά, κατά την παρ. 2 του άρθρου 24.

Άρθρο 6

Κεντρικό Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών

1. Συνιστάται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών Κεντρικό Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών, το οποίο αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) Έναν Αντιπρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους ή Νομικό Σύμβουλο του Κράτους, ως πρόεδρο,

β) ένα Νομικό Σύμβουλο ή Πάρεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους,

γ) τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών,

δ) ένα εν ενεργεία μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με εμπειρία σε θέματα επενδύσεων και πιστοποίηση αναλυτή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ε) ένα εν ενεργεία μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος πιστοποιημένο εκτιμητή ακινήτων, με ειδικότητα πολιτικού μηχανικού ή μηχανολόγου μηχανικού ή αρχιτέκτονα.

Αναλόγως της φύσεως των προς συζήτηση θεμάτων, μπορεί να καλούνται υπάλληλοι των αρμόδιων εκ του σκοπού της περιουσίας Υπουργείων, οι οποίοι μετέχουν στη συζήτηση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Τα μέλη του Συμβουλίου Νομικού Συμβουλίου του Κράτους προτείνονται από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους. Για τον ορισμό των υπό στοιχεία δ' και ε' μελών οι Πρόεδροι των επιμελητηρίων προτείνουν πέντε (5) πρόσωπα, εκ των οποίων ο Υπουργός Οικονομικών επιλέγει το τακτικό και το αναπληρωματικό μέλος του Συμβουλίου. Αν δεν προταθούν τα πρόσωπα μέσα σε ένα (1) μήνα από την πρόσκληση επιλέγονται από τον Υπουργό Οικονομικών.

Με την απόφαση συγκρότησης του Συμβουλίου ορίζονται ως γραμματέας και αναπληρωτής αυτού υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών.

3. Η θητεία των μελών είναι τριετής και μπορεί ν' ανανεώνεται για μια μόνο φορά, με εξαίρεση τον Προϊστάμενο της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών. Μετά τη λήξη της θητείας τους τα μέλη του Συμβουλίου εξακολουθούν νομίμως την άσκηση των καθηκόντων τους μέχρι την αντικατάστασή τους. Το Συμβούλιο μπορεί έγκυρα να λειτουργήσει μέχρι την αντικατάσταση μελών του τα οποία εξέλιπαν ή αποχώρησαν για οποιονδήποτε λόγο ή απώλεσαν την ιδιότητα βάσει της οποίας ορίστηκαν, εφόσον τα λοιπά μέλη επαρκούν ώστε να υπάρχει απαρτία.

4. Στο Συμβούλιο εισηγούνται υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών. Για τεχνικά ζητήματα εισηγείται ο Προϊστάμενος ή υπάλληλος του Τεχνικού Τμήματος Κληροδοτημάτων της Διεύθυνσης Τεχνικών Υπηρεσιών και Στέγασης του Υπουργείου Οικονομικών.

5. Συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος νόμου εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 13, 14 και 15 του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας που κυρώθηκε με το άρθρο

πρώτο του ν. 2690/1999 (Α' 45).

Άρθρο 7

Αρμοδιότητες Συμβουλίου Κοινοφελών Περιουσιών

Το Κ.Σ.Κ. Περιουσιών γνωμοδοτεί:

α) Για την αποδοχή ή αποποίηση περιουσιών προς το Δημόσιο αξίας μεγαλύτερης των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ.

β) Για την εκποίηση ή αξιοποίηση ακινήτων αξίας μεγαλύτερης των πεντακοσίων χιλιάδων (500.000) ευρώ.

γ) Για κάθε θέμα για το οποίο του παρέχεται σχετική αρμοδιότητα από ειδικές διατάξεις του παρόντος ή άλλου νόμου ή που παραπέμπεται σ' αυτό από τον Υπουργό Οικονομικών.

δ) Για την επίλυση θεμάτων γενικότερης σημασίας τα οποία παραπέμπονται σε αυτό από τα Συμβούλια Κοινοφελών Περιουσιών των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων, προκειμένου να υπάρξει ενιαία αντιμετώπιση των θεμάτων αυτών.

Άρθρο 8

Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης

1. Σε κάθε Αποκεντρωμένη Διοίκηση συνιστάται, με απόφαση του οικείου Γενικού Γραμματέα, Συμβούλιο Κοινοφελών Περιουσιών Αποκεντρωμένης Διοίκησης (Σ.Κ.Π.Α. Διοίκησης) το οποίο αποτελείται από τα εξής μέλη:

α) ένα μέλος του κυρίου προσωπικού του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, ως Πρόεδρο,

β) τον Προϊστάμενο της Δ/σης Κοινοφελών Περιουσιών της οικείας Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

γ) ένα Προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης,

δ) ένα μέλος του Οικονομικού Επιμελητηρίου Ελλάδος με εμπειρία σε θέματα επενδύσεων και πιστοποίηση αναλυτή από την Επιτροπή Κεφαλαιαγοράς,

ε) ένα μέλος του Τεχνικού Επιμελητηρίου της Ελλάδος, εν ενεργεία, πιστοποιημένο εκτιμητή ακινήτων, με ειδικότητα πολιτικού μηχανικού ή μηχανολόγου μηχανικού ή αρχιτέκτονα.

Εφόσον δεν είναι δυνατή η σύνθεση του Συμβουλίου με τη συμμετοχή μελών του Οικονομικού ή Τεχνικού Επιμελητηρίου πιστοποιημένων σύμφωνα με τα στοιχεία δ' και ε', και αυτό βεβαιώνεται με έγγραφο του αρμόδιου Επιμελητηρίου, είναι δυνατή η συμμετοχή και μελών του οικείου Επιμελητηρίου που δεν διαθέτουν την προβλεπόμενη πιστοποίηση.

Αναλόγως της φύσεως των προς συζήτηση θεμάτων, μπορεί να καλούνται υπάλληλοι του εκ του σκοπού αρμόδιου Υπουργείου, οι οποίοι μετέχουν στη συζήτηση χωρίς δικαίωμα ψήφου.

2. Τα μέλη του Συμβουλίου προτείνονται, με τους αναπληρωματικούς τους, από τον Πρόεδρο του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους, όσον αφορά το μέλος του Ν.Σ.Κ. και από τον Υπουργό Οικονομικών όσον αφορά το υπό στοιχείο γ' μέλος. Για τα υπό στοιχεία δ' και ε' μέλη οι Πρόεδροι των Περιφερειακών Τμημάτων των Επιμελητηρίων προτείνουν πέντε (5) πρόσωπα εκ των οποίων ο Γ.Γ. Απ. Διοίκησης επιλέγει το τακτικό και αναπληρωματικό μέλος

του Συμβουλίου. Αν δεν προταθούν τα πρόσωπα μέσα σε ένα (1) μήνα από την πρόσκληση επιλέγονται από τον Γ.Γ. Απ. Διοίκησης.

Με την απόφαση συγκρότησης του Συμβουλίου ορίζονται, ως γραμματέας και αναπληρωτής αυτού, υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών.

3. Οι παράγραφοι 3 και 5 του άρθρου 6 έχουν εφαρμογή και στα Συμβούλια του παρόντος άρθρου.

4. Στα τμήματα του Συμβουλίου εισηγούνται υπάλληλοι της Διεύθυνσης Κοινωνικών Περιουσιών.

5. Το Περιφερειακό Συμβούλιο έχει αρμοδιότητες αντίστοιχες με εκείνες του Κεντρικού Συμβουλίου για τις περιουσίες που υπάγονται στην αρμοδιότητα του οικείου Γενικού Γραμματέα Αποκεντρωμένης Διοίκησης, ο οποίος μπορεί να παραπέμψει στο Συμβούλιο οποιοδήποτε άλλο θέμα.

Άρθρο 9

Αποζημίωση μελών Συμβουλίων

1. Στον πρόεδρο, τα μέλη, τους εισηγητές και τους γραμματείς του Κεντρικού Συμβουλίου και των Συμβουλίων της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, μπορεί να παρέχεται ειδική αποζημίωση, σύμφωνα με το άρθρο 21 του ν.4024/2011 (Α'226). Η αποζημίωση βαρύνει τις κατά το άρθρο 65 πιστώσεις.

Άρθρο 10

Ερμηνεία συστατικών πράξεων – Μεταβολή σκοπού

1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωνικών σκοπών αξιοποιούνται κατά τον τρόπο που όρισε ο διαθέτης ή δωρητής. Απαγορεύεται η μεταβολή τόσο των παραπάνω κοινωνικών σκοπών όσο και του τρόπου και των όρων διαχείρισης της περιουσίας καθώς και των ορισμών για τον τρόπο διοίκησής της.

2. Αν υπάρχει αμφιβολία περί του περιεχομένου της βούλησης του διαθέτη ή δωρητή ή αμφισβήτηση επ' αυτού, αυτή επιλύεται από το αρμόδιο κατ' άρθρο 825 Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας δικαστήριο.

3. Το κατά την προηγούμενη παράγραφο δικαστήριο αποφαινεται επίσης, κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας, επί του εαάν η βούληση του διαθέτη ή δωρητή δεν μπορεί να πραγματοποιηθεί, για οποιοδήποτε λόγο, καθόλου ή κατά το μεγαλύτερο μέρος της, και καθορίζει τον τρόπο της επωφελέστερης ή ασφαλέστερης αξιοποίησης της περιουσίας καθώς και τον σκοπό και την περιοχή για την οποία πρέπει αυτή να διατεθεί. Αν μετά την έκδοση της δικαστικής απόφασης του προηγούμενου εδαφίου, ο τρόπος αξιοποίησης που επιτράπη με αυτήν κατέστη για οποιονδήποτε λόγο ανέφικτος, είναι δυνατή η αξιοποίηση της περιουσίας σύμφωνα με τον τρόπο που περιέγραψε ο διαθέτης ή ο δωρητής, χωρίς να απαιτείται η έκδοση νέας απόφασης.

4. Η αίτηση προς το δικαστήριο υποβάλλεται από την αρμόδια αρχή ή και από κάθε άλλο φυσικό ή νομικό πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον και κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεως. Περιληψη της υποβληθείσας αίτησης αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής ένα (1) τουλάχιστον μήνα πριν τη δικάσιμο και παραμένει

αναρτημένη μέχρι και την προηγούμενη ημέρα της δικασίμου. Η ίδια περίληψη τοιχοκολλάται στο κατάστημα της έδρας της Αποκεντρωμένης Διοίκησης, του Δήμου και της δημοτικής ή τοπικής κοινότητας της έδρας της διοίκησης της περιουσίας και αναρτάται στο διαδικτυακό τους τόπο.

5. Κατ'εξαιρέση των προηγούμενων παραγράφων, όταν η αξία της περιουσίας δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ αρμόδιο κατά τις παρ. 2 και 3 δικαστήριο είναι το Μονομελές Πρωτοδικείο της έδρας της αρμόδιας αρχής, που δικάζει κατά την διαδικασία της εκούσιας δικαιοδοσίας. Η αίτηση υπογράφεται από τον Προϊστάμενο της Δ/νσης Κοινοφελών Περιουσιών της αρμόδιας αρχής ή από κάθε άλλο πρόσωπο που έχει έννομο συμφέρον, χωρίς να απαιτείται η εκπροσώπησή του από δικηγόρο. Κατά τα λοιπά, ως προς την κοινοποίηση της αίτησης, την ανάρτηση περίληψης και τη ρύθμιση ειδικότερων όρων και λεπτομερειών για την εφαρμογή της απόφασης του δικαστηρίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παραγράφων 3 και 4.

6. Ακίνητα περιουσιών τα οποία καταλείπονται με τον όρο του αναπαλλοτριώτου ή άλλο συναφή όρο μπορεί να αξιοποιούνται, ύστερα από δικαστική απόφαση που εκδίδεται κατά τις προηγούμενες παραγράφους, με την κατά οποιονδήποτε τρόπο ανοικοδόμησή τους, αρκεί να διασφαλίζονται τα συμφέροντα της περιουσίας. Για την ανοικοδόμηση μπορεί, μεταξύ άλλων, να συνάπτονται δάνεια, να παρέχεται εμπράγματη ασφάλεια, να εκχωρούνται είτε πρόσοδοι είτε η εν όλω ή εν μέρει χρήση του ακινήτου για ορισμένο χρόνο ή να ανοικοδομείται αυτό με αντιπαροχή. Τα ακίνητα αυτά, καθώς και κινητά καταλειπόμενα με τον αυτό όρο, μπορεί να ανταλλάσσονται με άλλα ισάξια ή να εκποιούνται, προκειμένου το τίμημα να τοποθετηθεί σε άλλη συγκεκριμένη επένδυση πλέον ασφαλή ή προσοδοφόρα.

Άρθρο 11

Συνέπειες απόφασης

1. Αν, ενόψει του περιεχομένου της δικαστικής απόφασης του προηγούμενου άρθρου, καθίσταται αναγκαία η τροποποίηση του οργανισμού ή καταστατικού του διοικούντος και διαχειριζόμενου την περιουσία νομικού προσώπου, πρέπει αυτό σε προθεσμία ενός (1) έτους από την κοινοποίηση σ' αυτό ή γνώση της απόφασης να υποβάλει στην αρμόδια αρχή πρόταση αντίστοιχης τροποποίησης του οργανισμού ή καταστατικού. Σε περίπτωση κατεπείγοντος, οι ορισμοί της δικαστικής απόφασης μπορεί να εκτελεστούν και πριν από την τυχόν απαιτούμενη τροποποίηση του καταστατικού ή οργανισμού. Η παράγραφος αυτή δεν εφαρμόζεται αν η δικαστική απόφαση αφορά αποκλειστικά σε μεταβολή περιουσιακών στοιχείων.

2. Αν με την αίτηση ζητείται να διατεθούν περιουσιακά στοιχεία κοινωφελούς ιδρύματος σε άλλο για την εκπλήρωση κοινωφελούς σκοπού, τούτο προσεπικαλείται στη σχετική δίκη. Η μεταβίβαση των κινητών περιουσιακών στοιχείων επέρχεται αυτοδικαίως με την έκδοση της τελεσίδικης απόφασης και των ακινήτων με τη μεταγραφή της κατ'άρθρο 1192 Αστικού Κώδικα, το δε ίδρυμα προς το οποίο μεταβιβάζονται τα στοιχεία υπεισέρχεται αυτοδικαίως στα δικαιώματα, τις υποχρεώσεις και τις έννομες σχέσεις του μεταβιβάζοντος ιδρύματος με τρίτους. Μέχρι τη συντέλεση της μεταβίβασης διατηρείται η ευθύνη της διοίκησης του μεταβιβάζοντος ιδρύματος για τη διαχείριση της αφαιρούμενης περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Β'

ΜΗΤΡΩΟ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ

Άρθρο 12

Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων)

1. Καθιερώνεται Μητρώο Κοινοφελών Περιουσιών (Μητρώο Εθνικών Κληροδοτημάτων) στο οποίο εγγράφονται υποχρεωτικά οι περιουσίες του παρόντος κώδικα.

2. Η Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών λειτουργεί ως κεντρική Υπηρεσία Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών. Η Κεντρική Υπηρεσία είναι αρμόδια για:

α) την αρχική καταχώριση (εγγραφή) στο Μητρώο και κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρίσεων που αφορούν τις κοινοφελείς περιουσίες αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 2,

β) την οργάνωση και εποπτεία της βάσης ή των βάσεων δεδομένων που συναπαρτίζουν το Μητρώο, καθώς και το διαδικτυακό τόπο του Μητρώου,

γ) την κανονική, διαρκή και ασφαλή λειτουργία του λειτουργικού συστήματος, του δικτύου και του εν γένει εξοπλισμού και λογισμικού που εξυπηρετούν τη βάση δεδομένων,

δ) τη διαπίστευση των νομιμοποιούμενων, προς καταχώριση, προσώπων και τη διαρκή προσβασιμότητα της βάσης δεδομένων από νομιμοποιούμενα πρόσωπα,

ε) την άμεση και, κατά χρονική ακολουθία, λήψη και την αποθήκευση των δεδομένων που διαβιβάζονται και

στ) τη διασφάλιση της ακεραιότητας, της ορθότητας, της πληρότητας και της ασφάλειας των δεδομένων.

Στο μέτρο που πραγματοποιείται στο Μητρώο επεξεργασία δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα, η Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών αποτελεί τον υπεύθυνο επεξεργασίας, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2472/1997 (Α'50).

3. Κάθε Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών της Αποκεντρωμένης Διοίκησης λειτουργεί ως ειδική Αποκεντρωμένη Υπηρεσία Μητρώου η οποία, με την επιφύλαξη ειδικότερων διατάξεων, είναι αρμόδια για την αρχική καταχώριση (εγγραφή) στο Μητρώο και κάθε μεταγενέστερη πρόσθετη καταχώριση, μεταβολή ή διαγραφή υφιστάμενων καταχωρίσεων που αφορά τις κοινοφελείς περιουσίες αρμοδιότητάς της, σύμφωνα με το άρθρο 2.

Κάθε κοινοφελής περιουσία υπάγεται σε μία μόνο υπηρεσία Μητρώου, σύμφωνα με την κατανομή αρμοδιοτήτων του άρθρου 2.

4. Η Κεντρική και οι Αποκεντρωμένες Υπηρεσίες Μητρώου έχουν την αποκλειστική αρμοδιότητα να προβαίνουν σε καταχωρίσεις στο Μητρώο.

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ανατεθεί με διαγωνισμό το έργο της μερικής ή ολικής καταχώρισης των υφιστάμενων, κατά την έκδοση του παρόντος Κώδικα, στοιχείων σε ιδιώτη. Κατά την εκτέλεση του έργου ο ανάδοχος τελεί υπό τις οδηγίες, την εποπτεία και τον έλεγχο των αρμοδίων υπαλλήλων της αρμόδιας αρχής. Με όμοια απόφαση ορίζεται και η αμοιβή των υπαλλήλων για παρεχόμενη από αυτούς εργασία πέραν του κανονικού ωραρίου. Στην σύμβαση με τον ανάδοχο μπορεί να προβλέπεται ότι η αμοιβή αυτή καταβάλλεται εν όλω ή εν μέρει από αυτόν.

5. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού μπορεί να αποφασισθεί η εξ αποστάσεως διασύνδεση του Μητρώου με άλλα ειδικά μητρώα και δημόσια αρχεία και να καθορισθούν οι ειδικότεροι όροι και οι προϋποθέσεις της

διασύνδεσης, τηρουμένων των διατάξεων για την προστασία των δεδομένων προσωπικού χαρακτήρα.

Άρθρο 13

Διάρθρωση του Μητρώου – Δημοσιότητα

1. Το Μητρώο απαρτίζεται από το Γενικό Ευρετήριο Κοινωνικών Περιουσιών, το Φάκελο και τη Μεριδα.

2. Το Γενικό Ευρετήριο Κοινωνικών Περιουσιών και η Μεριδα τηρούνται ηλεκτρονικά ως αρχεία μίας ή περισσότερων βάσεων δεδομένων, προσβάσιμων εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, οι οποίες εξυπηρετούνται από ειδικό λειτουργικό σύστημα που εγκαθίσταται στην Κεντρική Υπηρεσία Μητρώου.

3. Στο Γενικό Ευρετήριο καταχωρίζονται με αλφαβητική σειρά κατά το όνομα του διαθέτη ή δωρητή οι κοινωνικές περιουσίες του παρόντος κώδικα.

4. α. Ο Φάκελος καταρτίζεται και τηρείται ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα από την αρμόδια αρχή. Στο Φάκελο περιλαμβάνονται:

αα) Η ονομασία και η νομική μορφή που έχει η διαχείρισή της.

ββ) Η συστατική πράξη, ο οργανισμός και οι τυχόν υπάρχουσες δικαστικές αποφάσεις και κανονιστικές πράξεις.

γγ) Η σύνθεση του εκάστοτε Διοικητικού Συμβουλίου καθώς και τα σχετικά με τη διοίκηση και εκπροσώπησή της στοιχεία.

δδ) Αναλυτική κατάσταση των ακινήτων και κινητών περιουσιακών στοιχείων, με την αξία καθενός από αυτά, η οποία προκύπτει κατά το αντικειμενικό σύστημα καθορισμού των αξιών ή την εκτίμηση της αρμόδιας Δ.Ο.Υ., ή εκτίμηση πιστοποιημένου εκτιμητή, όσον αφορά τα ακίνητα και από την τρέχουσα αγοραία αξία όσον αφορά τα κινητά. Σε περίπτωση εκποίησης ή απόκτησης περιουσιακών στοιχείων υποβάλλεται νέα αναλυτική κατάσταση.

εε) Οι προϋπολογισμοί, ισολογισμοί και απολογισμοί ή λογοδοσίες.

στστ) Άλλα χρήσιμα κατά την κρίση της υπηρεσίας έγγραφα και στοιχεία.

β. Στη Διεύθυνση Κοινωνικών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών τηρούνται επίσης και φάκελοι των κοινωνικών περιουσιών που εποπτεύονται από το Γ. Γ. Α. Διοίκησης. Στους φακέλους αυτούς περιλαμβάνονται τα στοιχεία α έως δ της παρ. 1 του παρόντος άρθρου.

γ. Εφόσον ο Φάκελος τηρείται και σε ηλεκτρονική μορφή, τηρείται ως αρχείο μιας ή περισσότερων βάσεων δεδομένων, προσβάσιμων εξ αποστάσεως με ηλεκτρονικά μέσα, οι οποίες λειτουργούν υπό την εποπτεία της Κεντρικής Υπηρεσίας Μητρώου. Αν ο φάκελος τηρείται σε ηλεκτρονική μορφή, η πρόσβαση στα έγγραφα αυτού γίνεται μέσω της Μεριδας.

5. Τα όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών υποχρεούνται να ενημερώνουν, χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, τις αρμόδιες υπηρεσίες για κάθε μεταβολή των στοιχείων του Φακέλου. Η παραβίαση της υποχρέωσης αυτής επισύρει τις συνέπειες και κυρώσεις των άρθρων 71 παρ. 2 και 72 παρ. 1. Στοιχεία που δεν έχουν αναγγελθεί έγκαιρα δεν αντιτάσσονται έναντι του Δημοσίου ή τρίτων.

6. Η Μεριδα καταρτίζεται και τηρείται από την αρμόδια αρχή ξεχωριστά για κάθε περιουσία του παρόντος Κώδικα. Στη Μεριδα καταχωρίζονται, κατά χρονική ακολουθία, περιληπτικές αναφορές των στοιχείων των υποπεριπτώσεων ββ) και γγ) της περίπτωσης α) της

προηγούμενης παραγράφου. (Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται οι πράξεις και τα στοιχεία που καταχωρίζονται στη Μεριίδα)

7. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζεται κάθε ειδικότερα θέμα και αναγκαία λεπτομέρεια σχετικά με την τήρηση της Μεριίδα, του Φακέλου και του Γενικού Ευρετηρίου.

Άρθρο 14

Λειτουργία και δημοσιότητα του Μητρώου

1. Η καταχώριση στο Μητρώο διενεργείται αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου. Τα προς καταχώριση έγγραφα που δεν παράγονται από την αρμόδια αρχή υποβάλλονται από όργανα εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών, κατ' επιλογήν τους, σε έντυπη ή σε ψηφιακή μορφή. Στην τελευταία περίπτωση, τα έγγραφα υποβάλλονται με ηλεκτρονικά μέσα και με χρήση ψηφιακής υπογραφής του εκδότη κάθε εγγράφου, η οποία πρέπει να πληροί τις απαιτήσεις που ορίζονται στις παραγράφους 2 και 1 των άρθρων 2 και 3, αντίστοιχα, του π.δ. 150/2001 (Α'125). Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών ορίζονται η ημερομηνία έναρξης καταχωρίσεων στο Γενικό Ευρετήριο και τη Μεριίδα, η ημερομηνία έναρξης υποβολής των εγγράφων από τους ενδιαφερομένους σε ψηφιακή μορφή καθώς και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

2. Οι Υπηρεσίες του Μητρώου παράγουν με ευθύνη τους και χωρίς υπαίτια καθυστέρηση, ψηφιακά αντίγραφα των αιτήσεων καταχώρισης, των καταχωρητέων εγγράφων, των συνοδευτικών εγγράφων και δικαιολογητικών και κάθε άλλου στοιχείου που υποβάλλεται σε αυτές, εφόσον αυτά δεν έχουν ήδη υποβληθεί σε ηλεκτρονική μορφή και τα καταχωρίζουν στο Μητρώο.

3. Η καταχώριση στο Μητρώο προϋποθέτει την προηγούμενη καταβολή από τον υπεύθυνο για τη διοίκηση της περιουσίας σχετικού τέλους στην αρμόδια αρχή. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται το ύψος του τέλους καταχώρισης που είναι ενιαίο για όλες τις καταχωρίσεις από την αρμόδια αρχή. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται η διαδικασία εισπραξης και απόδοσης του τέλους καταχώρισης, τα παραστατικά καταβολής, η διαδικασία ελέγχου του και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια. Το ανωτέρω τέλος αποτελεί κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) έσοδο του Κρατικού προϋπολογισμού και κατά ποσοστό πενήντα τοις εκατό (50%) έσοδο της αρμόδιας αρχής. Η αρμόδια αρχή διαθέτει τα παραπάνω έσοδα αποκλειστικά για τους σκοπούς λειτουργίας του Μητρώου.

4. Κάθε καταχώριση στο Μητρώο υπόκειται σε διόρθωση, εφόσον είναι εσφαλμένη, και σε μεταβολή, εφόσον τα νομικά γεγονότα, οι δηλώσεις, τα έγγραφα και τα λοιπά στοιχεία που έχουν καταχωρισθεί ή δικαιολογούν τις καταχωρίσεις έχουν μεταβληθεί. Η διόρθωση και η μεταβολή πραγματοποιούνται είτε αυτεπαγγέλτως από την αρμόδια αρχή είτε μετά από αίτηση των οργάνων εκκαθάρισης και διοίκησης των περιουσιών.

5. α) Κάθε ενδιαφερόμενος μπορεί με αίτησή του που υποβάλλεται σε έγγραφη ή ηλεκτρονική μορφή στις Υπηρεσίες Μητρώου να ζητήσει να του χορηγηθούν αντίγραφα, αποσπάσματα των πράξεων και στοιχείων που εμφανίζονται στη Μεριίδα ή πιστοποιητικά. Με τον ίδιο τρόπο οποιοσδήποτε έχει ειδικό έννομο συμφέρον μπορεί να ζητήσει αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά των πράξεων και στοιχείων που τηρούνται στο Φάκελο και δεν δημοσιεύονται στη Μεριίδα.

β) Τα ως άνω αντίγραφα, αποσπάσματα ή πιστοποιητικά χορηγούνται σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή μέχρι την 1.1.2015 και έκτοτε αποκλειστικά σε ηλεκτρονική μορφή.

γ) Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται η διαδικασία, οι όροι και κάθε αναγκαία λεπτομέρεια για την εφαρμογή των παραγράφων αυτών. Με όμοια απόφαση καθορίζονται ο τρόπος έκδοσης, θεώρησης και υπογραφής των αντιγράφων ή αποσπασμάτων σε έντυπη ή ηλεκτρονική μορφή και κάθε σχετική λεπτομέρεια

δ) Για τη χορήγηση των αντιγράφων και των αποσπασμάτων που προβλέπονται στην παρούσα παράγραφο, ο αιτών καταβάλλει προηγουμένως στην αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου ενιαίο ειδικό τέλος. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Εσωτερικών καθορίζεται το ύψος του τέλους αυτού, που αποτελεί έσοδο της κατά περίπτωση αρμόδιας υπηρεσίας Μητρώου.

6. Οι αρμόδιες υπηρεσίες Μητρώου διαβιβάζουν, με κάθε πρόσφορο μέσο, στους ενδιαφερόμενους που υποβάλλουν σχετική αίτηση και αποδεικνύουν ειδικό έννομο συμφέρον, τις πληροφορίες που είναι καταχωρισμένες στη Μερίδα του συγκεκριμένου υπόχρεου.

7. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του κατά περίπτωση αρμόδιου Υπουργού, μπορεί να ρυθμίζεται το δικαίωμα κάθε ενδιαφερομένου να αποκτά, κατόπιν αίτησής του και καταβολής αντίστοιχου τέλους προς την αρμόδια Υπηρεσία Μητρώου, δικαίωμα εξ αποστάσεως πρόσβασης στα ηλεκτρονικά αρχεία του Μητρώου και αυτοδύναμης ανάκλησης των αποθηκευμένων, σε αυτά, δεδομένων. Με την ίδια απόφαση καθορίζονται το ύψος του ανωτέρω τέλους, το οποίο αποτελεί πόρο της εκάστοτε αρμόδιας Υπηρεσίας Μητρώου/ Κεντρικής Υπηρεσίας Μητρώου, οι προϋποθέσεις υπό τις οποίες ασκείται το δικαίωμα αυτό, κατά τρόπο συμβατό με τις διατάξεις του ν. 2472/1997, η διαδικασία ελέγχου της συνδρομής των προϋποθέσεων αυτών και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

8. Με κοινή απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, Εσωτερικών και Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης ρυθμίζονται τα θέματα που αφορούν την τήρηση, την οργάνωση, τις τεχνικές προδιαγραφές, την τεχνική διαχείριση και εν γένει λειτουργία και δημοσιότητα του Μητρώου, τη διαδικασία που ακολουθείται σε περίπτωση παρατεταμένης αδυναμίας πρόσβασης στο Μητρώο ή παρατεταμένης αδυναμίας αποθήκευσης δεδομένων σε αυτό, για τεχνικούς λόγους, τη συνεργασία των Υπηρεσιών Μητρώου με άλλες υπηρεσίες, αρχές και φορείς για τη συλλογή, την κοινοποίηση, τον έλεγχο και το συσχετισμό στοιχείων, γεγονότων, ανακοινώσεων και εγγράφων που αφορούν τους υπόχρεους και κάθε άλλο σχετικό θέμα.

9. Το Γενικό Ευρετήριο Κοινωνικών Περιουσιών και η Μερίδα τίθενται σε λειτουργία το αργότερο την 01.01.2015. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να παρατείνεται η προθεσμία που ορίζεται στο προηγούμενο εδάφιο. Η προμήθεια του αναγκαίου υλικοτεχνικού εξοπλισμού, του λογισμικού και η ανάθεση εκτέλεσης των συναφών με τη λειτουργία της βάσης δεδομένων υπηρεσιών μπορεί να διενεργούνται από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα.

ΑΡΘΡΟ 15

Τύχη περιουσιών που δεν αναγγέλλονται

1. Το αρμόδιο όργανο διοίκησης περιουσιών που λειτουργούν ή υπάρχουν σε οποιαδήποτε κατάσταση κατά την έναρξη ισχύος του παρόντος, είναι υποχρεωμένο εντός έξι (6) μηνών από το χρονικό αυτό σημείο να αναγγείλει την ύπαρξη των περιουσιών στις υπηρεσίες που τηρούν τους φακέλους και το Μητρώο και να προσκομίσει εντός ενός (1) έτους από την αναγγελία όλα τα απαιτούμενα για την κατάρτιση των φακέλων στοιχεία. Εάν παρέλθει άπρακτη προθεσμία δεκαοκτώ (18) μηνών επιβάλλονται σε βάρος των υπευθύνων οι

κυρώσεις της παρ. 2, περ. α' του άρθρου 71 και οι περιουσίες, μαζί με την αντίστοιχη διοίκηση, θεωρούνται αυτοδικαίως διαλυθείσες, για την τύχη τους δε αποφασίζει, μετά από αίτηση του Δημοσίου ή καθενός που έχει έννομο συμφέρον, το κατά το άρθρο 10 του παρόντος Δικαστήριο.

2. Η υποχρέωση αναγγελίας καταλαμβάνει και τις άλλες πλην του Υπουργείου Οικονομικών αρχές που εποπτεύουν περιουσίες του άρθρου 1, προκειμένου να καταρτισθεί το Γενικό Μητρώο.

3. Αν υποβληθεί αίτηση προς το δικαστήριο, κατά την παράγραφο 1, η αρμόδια αρχή ορίζει προσωρινό εκκαθαριστή για τις επείγουσες εργασίες διαχείρισης της περιουσίας, τα καθήκοντα του οποίου διαρκούν μέχρι την εκτέλεση της απόφασης του δικαστηρίου.

4. Μετά το πέρας της προθεσμίας δεκαοχτώ (18) μηνών της παραγράφου 1 και εντός έξι μηνών από την εκπνοή αυτής, η αρμόδια αρχή προβαίνει στην αυτεπάγγελτη συμπλήρωση των φακέλων περιουσιών και του Μητρώου με βάση τα στοιχεία που έχει στην κατοχή της.

5. Όταν διατίθεται περιουσία για κοινωφελή σκοπό μετά την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα, καταχωρίζεται στο Μητρώο με ευθύνη της αρμόδιας υπηρεσίας, ανεξάρτητα από τη νομική μορφή ή πραγματική κατάσταση στην οποία βρίσκεται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Γ'

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΤΕΣ, ΕΚΤΕΛΕΣΤΕΣ ΔΙΑΘΗΚΩΝ, ΔΙΟΙΚΗΤΕΣ ΙΔΡΥΜΑΤΩΝ

Άρθρο 16

Μητρώο εκτελεστών διαθηκών, εκκαθαριστών, διαχειριστών κοινωφελών περιουσιών ή ιδρυμάτων και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών

1. Στο Υπουργείο Οικονομικών καταρτίζεται και τηρείται Μητρώο φυσικών και νομικών προσώπων, από το οποίο επιλέγονται με κλήρωση που διενεργεί η αρμόδια αρχή, τα πρόσωπα που διορίζονται ως εκκαθαριστές κοινωφελών περιουσιών και οι εκτελεστές διαθηκών, όταν δεν ορίζονται από τη συστατική πράξη, ή παρίσταται ανάγκη αντικατάστασης των οριζομένων, καθώς και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών. Όταν παρίσταται ανάγκη ορισμού από την αρμόδια αρχή προέδρου του Διοικητικού Συμβουλίου ιδρύματος, ορίζεται πρόσωπο κατ'επιλογή της αρχής, με εμπειρία και τεχνογνωσία άσκησης των σχετικών καθηκόντων. Τα διοριζόμενα πρόσωπα πρέπει να έχουν την κατοικία ή επαγγελματική τους έδρα στον τόπο που θα ασκήσουν τα καθήκοντά τους.

2. Στο Μητρώο εγγράφονται, με αίτησή τους:

α) δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, λογιστές και φοροτεχνικοί, απόφοιτοι ανωτάτων σχολών του πανεπιστημιακού τομέα ή ισότιμων ιδρυμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης, με πενταετή τουλάχιστον εμπειρία και

β) νομικά πρόσωπα με εταιρική μορφή και αντικείμενο την παροχή νομικών, οικονομικών ή ελεγκτικών υπηρεσιών, τα οποία όμως υποχρεούνται, κατά την άσκηση των καθηκόντων του εκτελεστή διαθήκης, εκκαθαριστή κοινωφελούς περιουσίας ή κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας να χρησιμοποιούν ως προστηθέντες μόνον φυσικά πρόσωπα που πληρούν τα προσόντα της περιπτώσεως α)

3. Αν η αρμόδια αρχή εκτιμά ότι η αξία της περιουσίας υπερβαίνει το ποσό του ενός εκατομμυρίου (1.000.000) ευρώ ορίζει ως εκκαθαριστή ή κηδεμόνα σχολάζουσας κληρονομίας ή εκτελεστή διαθήκης, εφόσον παρίσταται ανάγκη, νομικό πρόσωπο από τα εγγεγραμμένα στο Μητρώο, αλλιώς ορίζει φυσικό πρόσωπο. Η αρμόδια αρχή έχει δικαίωμα, σε κάθε περίπτωση, να αντικαταστήσει τον ορισθέντα, αν μετά από δεκαοκτώ (18) μήνες άσκησης του λειτουργήματός του δεν ολοκληρώσει το έργο του ή δεν σημειώσει ικανοποιητική πρόοδο ή αν προκύψει ότι η αξία της περιουσίας υπερβαίνει το όριο του προηγούμενου εδαφίου.

4. Μετά την ανάληψη καθηκόντων της παραγράφου 1, τα φυσικά πρόσωπα που είναι εγγεγραμμένα στο Μητρώο υποχρεούνται να καταθέτουν κάθε χρόνο και για τρία (3) χρόνια μετά την τυχόν διαγραφή τους, δήλωση σχετικά με την περιουσιακή τους κατάσταση.

5. Οι εγγεγραμμένοι στο Μητρώο διαγράφονται με απόφαση της υπηρεσίας τήρησης του Μητρώου ύστερα από αίτησή τους ή αν παραβιάσουν υπαίτια τις υποχρεώσεις που αναλαμβάνουν με το διορισμό τους.

Άρθρο 17

Διορισμός εκκαθαριστή

1. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής διορίζεται εκκαθαριστής της κληρονομίας κατά την παρ. 1 του άρθρου 16, όταν η εκκαθάριση ή η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου δεν ανατίθεται με τη συστατική πράξη στον κληρονόμο ή κληροδόχο ή εκτελεστή διαθήκης. Ο διοριζόμενος οφείλει, μέσα σε προθεσμία δέκα πέντε (15) ημερών από την κοινοποίηση της πράξης διορισμού να δηλώσει εγγράφως την αποδοχή στην αρμόδια αρχή, αλλιώς τεκμαίρεται άρνηση του διορισμού και ο διορισθείς διαγράφεται από το Μητρώο του άρθρου 16.

2. Αν δεν ορίζεται εκτελεστής με τη διαθήκη, οφείλουν ο κληρονόμος ή ο κληροδόχος που βαρύνεται ειδικά με την εκτέλεση κοινωφελούς σκοπού ή έργου και ο διοικητής συνιστώμενου κοινωφελούς ιδρύματος, να δηλώσουν στην αρμόδια αρχή αν αποδέχονται να αναλάβουν και τα καθήκοντα του εκκαθαριστή ή εκτελεστή ως προς τον κοινωφελή σκοπό ή έργο.

3. Φυσικά πρόσωπα που διορίζονται κατά τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου δεν επιτρέπεται να διοριστούν εκ νέου πριν την ολοκλήρωση του έργου τους.

4. Το πρόσωπο που ορίζεται ως εκτελεστής της διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος οφείλει να δηλώσει αν αποδέχεται τον ορισμό του, με έγγραφη δήλωση που υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε δέκα πέντε (15) ημέρες από την ημέρα που του γνωστοποιήθηκε η δημοσίευσή της και προσκλήθηκε να αναλάβει τα καθήκοντά του ή από την καθιονδδήποτε τρόπο γνώση του διορισμού του. Η αρμόδια αρχή προς την οποία υποβλήθηκε δήλωση περί αποδοχής του διορισμού από τον εκτελεστή οφείλει να εξετάσει αν συντρέχουν οι λόγοι ανικανότητας του άρθρου 18 και σε θετική περίπτωση να προβεί στην αντικατάστασή του κατά το άρθρο 19.

5. Όταν, με συστατική πράξη, ορίζεται ο διοικητής ιδρύματος και ως εκτελεστής της διαθήκης, δεν απαιτείται η υποβολή νέας δήλωσης αποδοχής, η δε ιδιότητα αυτή αποκτάται με την έναρξη λειτουργίας του ιδρύματος.

6. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής και ο διοικητής του ιδρύματος θεωρείται ότι ασκούν, μετά την αποδοχή του διορισμού τους, δημόσιο λειτουργήμα και υπάγονται ως προς την άσκηση του στην εποπτεία και τον έλεγχο της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 18

Ανικανότητα για διορισμό – Έκπτωση

1. Δεν διορίζονται εκκαθαριστές περιουσιών ή εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων α) οι ανήλικοι, β) όσοι τελούν υπό δικαστική συμπαράσταση, πλήρη, ή μερική που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους, γ) όσοι έχουν πτωχεύσει και δεν έχουν αποκατασταθεί και δ) όσοι έχουν καταδικαστεί για κακούργημα ή πλημμέλημα από δόλο ή βαρεία αμέλεια σε ποινή φυλάκισης μεγαλύτερη των τριών (3) μηνών.

2. Οι εκκαθαριστές, εκτελεστές διαθηκών ή διοικητές ιδρυμάτων εκπίπτουν αυτοδικαίως από το λειτούργημά τους αν κατά την διάρκεια άσκησης των καθηκόντων τους ανακλύσει κώλυμα εκ των αναφερομένων στις περιπτώσεις β', γ' και δ' της παρ. 1 ή αν καταδικασθούν τελεσίδικα σε οποιαδήποτε ποινή για αξιόποινή πράξη που ανάγεται στην εκτέλεση των καθηκόντων τους.

3. Οι διοριζόμενοι οφείλουν να δηλώνουν αμέσως την ύπαρξη ή την επέλευση λόγων ανικανότητας στην αρμόδια αρχή. Την ίδια υποχρέωση υπέχουν και όσοι ασκούν τη γονική μέριμνα του ανήλικου τέκνου, οι δικαστικοί συμπαραστάτες, οι σύνδικοι πτώχευσης και οι εισαγγελείς, σε κάθε περίπτωση καταδίκης.

Άρθρο 19

Αντικατάσταση

1. Οι εκκαθαριστές περιουσιών, εκτελεστές διαθηκών και διοικητές ιδρυμάτων αντικαθίστανται από την αρμόδια αρχή αν αποβιώσουν ή υποβάλουν παραίτηση ή τους επιβληθεί πειθαρχική ποινή ή αποδημήσουν για μακρό χρονικό διάστημα ή εμφανίσουν πνευματική ή σωματική ασθένεια που εμποδίζει την άσκηση των καθηκόντων τους ή παραβούν διατάξεις της διαθήκης ή του παρόντος Κώδικα, καθώς και αν αμελούν εν γένει στην άσκηση των καθηκόντων τους. Λόγους αντικατάστασης αποτελούν επίσης και η σύγκρουση συμφερόντων αυτών, των ανιόντων, κατιόντων, αδελφών και της συζύγου τους προς την περιουσία.

Πριν την αντικατάσταση, η αρμόδια αρχή οφείλει να γνωστοποιήσει τους λόγους αυτής στον ενδιαφερόμενο και να τον καλέσει προς ακρόαση μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την επίδοση της κλήσης. Η προθεσμία μπορεί να παραταθεί, μετά από αίτηση του ενδιαφερομένου, έως και δέκα (10) ημέρες, για σπουδαίο λόγο.

2. Όταν με τη συστατική πράξη ορίζονται περισσότεροι από ένας εκτελεστές διαθήκης, η επέλευση λόγου αντικατάστασης στο πρόσωπο ενός ή κάποιων εξ αυτών δεν συνεπάγεται αναγκαίως την αντικατάσταση ή πλήρωση της κενής ή των κενών θέσεων, εκτός αν προκύπτει ως υποχρεωτική από τη διαθήκη ή δηλώσουν οι υπόλοιποι ότι επιθυμούν την αντικατάσταση. Στην περίπτωση αυτή, αν δεν ορίζεται αλλιώς στη διαθήκη, η πλήρωση των θέσεων γίνεται αυτεπάγγελα, με διορισμό από την αρμόδια αρχή κατά το άρθρο 17. Μέχρι την πλήρωση της κενωθείσας θέσης οι υπόλοιποι εκτελούν εγκύρως τα καθήκοντά τους.

3. Αν αποποιηθεί το διορισμό, ή υποβάλει παραίτηση εκτελεστής διαθήκης ή διοικητής ιδρύματος που ορίζεται με τη διαθήκη, λόγω της ιδιότητάς του ως κρατικού λειτουργού, ως αντικαταστάτης διορίζεται ο νόμιμος αναπληρωτής του στην κύρια θέση του. Αν και αυτός κωλύεται, αποποιηθεί ή παραιτηθεί ή αν δεν υφίσταται αναπληρωτής, ο αντικαταστάτης διορίζεται από την αρμόδια αρχή κατά το άρθρο 17.

4. Όταν διορίζεται αντικαταστάτης εκτελεστή διαθήκης, ο διορισμός ισχύει μέχρι τη λήξη της εκκαθάρισης. Όταν διορίζεται διοικητής ιδρύματος, ορίζεται η θητεία του με την απόφαση διορισμού του.

5. Όταν με τη συστατική πράξη ορίζεται ότι τους αντικαταστάτες εκτελεστών διαθήκης ή διοικητών ιδρυμάτων επιλέγουν οι υπόλοιποι, ο διορισμός γίνεται με απόφαση του ίδιου οργάνου. Ο έλεγχος της αρμόδιας αρχής περιορίζεται στην εξέταση τυχόν συνδρομής κωλυμάτων διορισμού, κατά τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και τους όρους της συστατικής πράξης. Η ενημέρωση από την αρμόδια αρχή περί συνδρομής κωλυμάτων υποχρεώνει το όργανο να αντικαταστήσει το διορισθέντα. Οι πράξεις διαχείρισης που έχουν διενεργηθεί από αυτόν ή με τη σύμπραξή του δεν πάσχουν εξ αυτού του λόγου. Μέχρι την εκ νέου πλήρωση της θέσης, εφαρμόζεται το τελευταίο εδάφιο της παραγράφου 2.

6. Εφόσον είναι ανέφικτος ο ορισμός αντικαταστάτη ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος κατά τις διατυπώσεις που ορίζονται στη συστατική πράξη, ο ορισμός γίνεται σύμφωνα με το άρθρο 17. Ομοίως και αν δεν ορίζεται εκτελεστής στη συστατική πράξη ή αποποιηθεί ο οριζόμενος σ' αυτή χωρίς να προβλέπεται ο τρόπος αντικατάστασής του.

7. Μετά την κοινοποίηση της απόφασης αντικατάστασης στον αντικαθιστώμενο υποχρεούται αυτός να προβεί στην άμεση παράδοση των στοιχείων της περιουσίας στο νέο εκκαθαριστή ή εκτελεστή διαθήκης ή διοικητή ιδρύματος και να υποβάλει λογοδοσία.

Άρθρο 20

Παραίτηση

1. Ο εκκαθαριστής, ο εκτελεστής διαθήκης και ο διοικητής ιδρύματος μπορούν να υποβάλλουν παραίτηση στην αρμόδια αρχή, χωρίς αίρεση ή προθεσμία. Το πρόσωπο που παραιτήθηκε δεν απαλλάσσεται από την υποχρέωση λογοδοσίας.

2. Μέχρι το διορισμό αντικαταστάτη και την παράδοση των στοιχείων της περιουσίας σ' αυτόν, ο παραιτηθείς οφείλει να ασκεί τα καθήκοντά του όσον αφορά τις άμεσες και επείγουσες υποχρεώσεις του.

3. Ο παραιτηθείς διαγράφεται από το Μητρώο του άρθρου 16.

Άρθρο 21

Ανάθεση διαχειριστικών ελέγχων σε ελεγκτικές εταιρείες

1. Για την διενέργεια των προβλεπομένων στον παρόντα κώδικα ελέγχων της διαχείρισης και τη σύνταξη εκτιμήσεων της αξίας στοιχείων των περιουσιών του παρόντος Κώδικα προσλαμβάνονται με συμφωνία - πλαίσιο του άρθρου 26 του π.δ 60/2007 ένα ή περισσότερα ελεγκτικά γραφεία του ν. 3693/2008 (Α' 174). Η συμφωνία - πλαίσιο ανατίθεται ενιαία για όλη τη χώρα, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και ανεξαρτήτως αρμόδιας αρχής. Οι όροι και οι λοιπές λεπτομέρειες της διαδικασίας ανάθεσης ορίζονται με τη σχετική προκήρυξη.

2. Η ανάθεση επιμέρους σύμβασης στα πλαίσια της συμφωνίας – πλαισίου μπορεί να αφορά όλους τους απαιτούμενους τακτικούς ελέγχους των περιουσιών ή μέρος αυτών ή έκτακτους ελέγχους οι οποίοι αποφασίζονται από την αρμόδια αρχή. Όταν δεν είναι ο Υπουργός Οικονομικών η κατά νόμον αρμόδια αρχή, η διενέργεια εκτάκτου ελέγχου ζητείται με

έγγραφο της αρμόδιας αρχής από την Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών.

3. Η προκήρυξη της συμφωνίας - πλαισίου του άρθρου αυτού γίνεται μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος.

4. Η αμοιβή του αναδόχου ή των αναδόχων της συμφωνίας πλαισίου για τη διενέργεια των ελέγχων και εκτιμήσεων καταβάλλεται από την αναθέτουσα αρχή της συμφωνίας – πλαισίου και βαρύνει την περιουσία υπέρ της οποίας ενεργείται και εις βάρος της οποίας βεβαιώνεται με χρηματικό κατάλογο της Δ/νσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις περί είσπραξης δημοσίων εσόδων. Ειδικότερα όσον αφορά τα ιδρύματα η αμοιβή εκκαθαρίζεται από την αναθέτουσα αρχή και καταβάλλεται με εντολή της Δ/νσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών απευθείας από το ίδρυμα.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Δ΄

ΕΚΚΑΘΑΡΙΣΗ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ ΠΡΟΣ ΤΟ ΔΗΜΟΣΙΟ ΧΩΡΙΣ ΟΡΟ

Άρθρο 22

Εκκαθάριση περιουσίας

1. Μέσα σε προθεσμία δέκα (10) ημερών από την αποδοχή του διορισμού του, ο εκκαθαριστής περιουσίας του παρόντος κεφαλαίου διενεργεί απογραφή της περιουσίας, για την οποία εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 840 και 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Στην απογραφή καλούνται εκπρόσωποι της αρμόδιας Δ.Ο.Υ. και της αστυνομικής αρχής και μπορεί να παρίσταται κάθε ενδιαφερόμενος. Η αξία των στοιχείων της περιουσίας που αναγράφεται στην έκθεση απογραφής προσδιορίζεται κατ'εκτίμηση του εκπροσώπου της Δ.Ο.Υ. Αντίγραφο της έκθεσης απογραφής αποστέλλεται στην αρμόδια αρχή μέσα σε τρεις (3) εργάσιμες ημέρες από την περαίωσή της.

2. Αν συντρέχει σπουδαίος λόγος που καθιστά αδύνατη την άμεση απογραφή της περιουσίας, διενεργείται με εντολή του εκκαθαριστή σφράγιση της περιουσίας από συμβολαιογράφο του τόπου αυτής, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 827 έως 840 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας. Η αποσφράγιση και απογραφή της περιουσίας διενεργούνται από τον εκκαθαριστή ύστερα από την άρση του σπουδαίου λόγου, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 832 έως 841 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας και της παραγράφου 1 του παρόντος.

3. Στις ενέργειες εκκαθάρισης περιλαμβάνονται, ιδίως, η περιέλευση των πραγμάτων της περιουσίας στην κατοχή του εκκαθαριστή, η λήψη ασφαλιστικών μέτρων για τη διατήρηση ή συντήρηση των στοιχείων της, η είσπραξη απαιτήσεων και η πληρωμή χρεών ή βαρών της περιουσίας, η εκποίηση κινητών και ακινήτων, η εκμίσθωση κινητών ή ακινήτων και η σύναψη συμβάσεων εφόσον δεν αντιβαίνουν στο σκοπό ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, η δικαστική εκπροσώπηση, ο συμβιβασμός και κάθε άλλη πράξη σχετική με την εξακρίβωση των στοιχείων της περιουσίας και τα δικαιώματα ή τις απαιτήσεις επ' αυτής, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα.

4. Οι διατάξεις των άρθρων 1914, 1916, 1917, 1920 και 1921 του Αστικού Κώδικα εφαρμόζονται συμπληρωματικά για τους εκκαθαριστές περιουσιών του παρόντος κώδικα.

Άρθρο 23

Χρήματα, τιμαλή, κινητές αξίες, απαιτήσεις

1. Χρηματικά ποσά κατατεθειμένα σε πιστωτικά ιδρύματα ή στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων (Τ.Π.Δ.), αναλαμβάνονται από τον εκκαθαριστή, με την προσκόμιση α) αντιγράφου της διαθήκης, πιστοποιητικού δημοσίευσής της και πιστοποιητικού ότι δεν δημοσιεύθηκε άλλη διαθήκη ή αντιγράφου του εγγράφου δωρεάς και β) αντίγραφο του διορισμού και της αποδοχής του. Τα αναλαμβανόμενα ποσά βεβαιώνονται και εισπράττονται ως δημόσια έσοδα από την αρμόδια Δ.Ο.Υ.

2. Τίτλοι παραστατικοί αξίας με τα τοκομερίδια και τις μερισματαποδείξεις τους, κοσμήματα, χρυσαφικά, άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας και σημαντικά έγγραφα παραδίδονται για φύλαξη, με εντολή του εκκαθαριστή, σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Τ.Π.Δ., εκποιούνται δε, ολικά ή μερικά, με απόφαση της αρμόδιας αρχής και το προϊόν της εκποίησης αποδίδεται στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. και βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο. Η εκποίηση χρεωγράφων και κινητών αξιών που αποτελούν αντικείμενα διαπραγμάτευσης στο Χρηματιστήριο Αθηνών, γίνεται μέσω αυτού.

3. Οι απαιτήσεις κεφαλαίου ή τόκων από οποιαδήποτε αιτία, βεβαιώνονται ως δημόσια έσοδα, αφού προηγηθεί πρόσκληση από τον εκκαθαριστή στον οφειλέτη για εκούσια καταβολή της οφειλής εντός προθεσμίας τριάντα (30) ημερών από την κοινοποίηση της πρόσκλησης. Η βεβαίωση ενεργείται με βάση τη συστατική πράξη και τους τίτλους, δημόσια ή ιδιωτικά έγγραφα, επί των οποίων στηρίζεται η απαίτηση. Αν δεν υπάρχουν τέτοιοι τίτλοι και η απαίτηση αμφισβητείται από τον οφειλέτη, επιδιώκεται η αναγνώρισή της δικαστικά.

4. Απαιτήσεις και χρήματα, που βρίσκονται στην αλλοδαπή, εισπράττονται από τον αρμόδιο πρόξενο και το προϊόν αποστέλλεται με επιταγή στην αρμόδια Δ.Ο.Υ. που προβαίνει στη βεβαίωση του ποσού αυτού ως δημόσιου εσόδου.

Άρθρο 24

Εκποίηση και εκμίσθωση κινητών και ακινήτων

1. Ακίνητα της περιουσίας διατηρούνται αυτούσια, αν η εκποίησή τους δεν κρίνεται απαραίτητη για την πληρωμή χρεών της κληρονομίας ή δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη. Τα διατηρούμενα ακίνητα μεταγράφονται, και εφαρμόζονται περαιτέρω επ' αυτών οι διατάξεις για τη διοίκηση, διαχείριση και προστασία των δημοσίων κτημάτων.

Η εκμίσθωση στοιχείων των περιουσιών του παρόντος κεφαλαίου επιτρέπεται όταν συμβιβάζεται με το σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας. Μετά τη λήξη της εκκαθάρισης, ο κατά νόμον διαχειριστής της περιουσίας μπορεί να καταγγείλει τη μίσθωση και πριν τη λήξη της. Η καταγγελία ενεργεί μετά την πάροδο τριμήνου από την περιέλευσή της στον εκμισθωτή.

Για την εκποίηση ακινήτων απαιτείται έγκριση της αρμόδιας αρχής.

2. Η εκποίηση κινητών και ακινήτων στοιχείων της περιουσίας διενεργείται από τον εκκαθαριστή στον προσφέροντα την μεγαλύτερη τιμή, ύστερα από την δημοσίευση επί δύο (2) τουλάχιστον μήνες σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και τυχόν άλλες ιστοσελίδες που κρίνονται κατάλληλες για την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα και αφού υποβληθούν γραπτές προσφορές εκ μέρους των ενδιαφερομένων. Αν πρόκειται για εκποίηση κινητών πραγμάτων που υπόκεινται σε φθορά ή η αξία τους δεν υπερβαίνει τις τρεις χιλιάδες (3.000) ευρώ, η σχετική ανακοίνωση αναρτάται επί δεκαήμερο τουλάχιστον. Για την

εκποίηση ακινήτων και μεγάλης αξίας κινητών (ιδίως πλοίων, αεροσκαφών, κ.λπ.) απαιτείται προεκτίμηση της αξίας τους από πιστοποιημένους εκτιμητές. Εφόσον δεν υποβληθούν συμφέρουσες προσφορές, ο εκκαθαριστής μπορεί να απευθύνεται σε μεσίτες ακινήτων για την εκποίηση ακινήτων της περιουσίας, οι οποίοι δικαιούνται αμοιβής.

Η αρμόδια αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να αποφασίσει την κατ' άλλο τρόπο εκποίηση κινητού ή ακινήτου της περιουσίας, μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

3. Εφόσον το προσφερόμενο τίμημα πώλησης είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό ογδόντα πέντε τοις εκατό (85%) επί της προεκτιμηθείσας αξίας, ο εκκαθαριστής συνάπτει τη σύμβαση, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί μέσα σε ένα (1) μήνα να διατάξει την μη σύναψη της σύμβασης με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται ως συναίνεση της αρμόδιας αρχής.

4. Η εξόφληση του τιμήματος της εκποίησης μπορεί να γίνεται είτε εφάπαξ είτε σε έντοκες δόσεις διάρκειας μέχρι τριών (3) ετών, ανάλογα με την αξία των προς εκποίηση πραγμάτων.

5. Αν ο αγοραστής δεν προσέλθει ή αρνηθεί να υπογράψει το οικείο συμβόλαιο εντός εύλογης προθεσμίας, η οποία σε κάθε περίπτωση δεν δύναται να υπερβαίνει το ένα (1) έτος, επιβάλλεται χρηματική ποινή ίση με το δέκα τοις εκατό (10%) της προσφοράς του, η οποία βεβαιώνεται και εισπράττεται ως δημόσιο έσοδο σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, εν συνεχεία δε, μπορεί να καλείται ο δεύτερος κατά σειρά πλειοδότης για την υπογραφή του συμβολαίου.

6. Αν τα προς εκποίηση ακίνητα είναι εκμισθωμένα, εφαρμόζονται οι διατάξεις των άρθρων 614 και 615 του Αστικού Κώδικα.

7. Κοσμήματα, χρυσαφικά και άλλα είδη ιδιαίτερης αξίας που αποτελούν αντικείμενο δραστηριότητας του ενεχυροδανειστηρίου του Ταχυδρομικού Ταμιευτηρίου εκποιούνται από αυτό. Αυτοκίνητα, άλλα μεταφορικά μέσα ή άλλα κινητά πράγματα, μπορεί να εκποιούνται από την Διεύθυνση Διαχείρισης Δημόσιου Υλικού του Υπουργείου Οικονομικών.

8. Το προϊόν της εκκαθάρισης βεβαιώνεται ως δημόσιο έσοδο από κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου ή δωρεά, υπό το οικείο κεφάλαιο και άρθρο του προϋπολογισμού του Κράτους. Τα σχετικά στοιχεία βεβαίωσης αποστέλλονται από τον εκκαθαριστή στον Προϊστάμενο της Δ.Ο.Υ. της τελευταίας κατοικίας του διαθέτη ή της κατοικίας του δωρητή. Αρμόδιος προς βεβαίωση εσόδων περιουσίας στην αλλοδαπή, είναι ο Προϊστάμενος της Δ.Ο.Υ. κατοίκων εξωτερικού.

9. Η εκμίσθωση ακινήτων της περιουσίας διενεργείται από τον εκκαθαριστή στον προσφέροντα την μεγαλύτερη τιμή, ύστερα από την δημοσίευση επί είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες σχετικής ανακοίνωσης στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και τυχόν άλλες ιστοσελίδες που κρίνονται κατάλληλες για την ευρύτερη δυνατή δημοσιότητα. Για την εκμίσθωση ακινήτων αντικειμενικής αξίας άνω των τριακοσίων χιλιάδων (300.000) ευρώ απαιτείται προεκτίμηση της μισθωτικής αξίας τους από πιστοποιημένους εκτιμητές. Για ακίνητα μικρότερης αξίας, η προεκτίμηση διενεργείται από τον εκκαθαριστή με βάση πρόσφορα συγκριτικά στοιχεία. Εφόσον δεν υποβληθούν συμφέρουσες προσφορές, ο εκκαθαριστής μπορεί να απευθύνεται σε μεσίτες ακινήτων για την εκμίσθωση ακινήτων της περιουσίας, οι οποίοι δικαιούνται αμοιβής για τις προσφερόμενες στον εκκαθαριστή σχετικές υπηρεσίες. Η αρμόδια αρχή μπορεί σε κάθε περίπτωση να αποφασίσει την κατ' άλλο τρόπο εκμίσθωση ακινήτου της περιουσίας.

10. Εφόσον το προσφερόμενο μίσθωμα είναι τουλάχιστον ίσο με ποσοστό ογδόντα

πέντε (85%) επί της προεκτιμηθείσας αξίας, ο εκκαθαριστής συνάπτει τη σύμβαση, ύστερα από προηγούμενη ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί μέσα σε δεκαπέντε (15) ημέρες να διατάξει να μη συναφθεί η σύμβαση, με ειδικά αιτιολογημένη απόφασή της. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας τεκμαίρεται ως συναίνεση της αρχής. Αν ο μισθωτής δεν προσέλθει ή αρνηθεί να υπογράψει το οικείο συμφωνητικό, επιβάλλεται χρηματική ποινή ίση με τρία (3) μηνιαία μισθώματα της προσφοράς του, ποινή η οποία βεβαιώνεται και εισπράττεται σύμφωνα με τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων, εν συνεχεία δε, μπορεί να καλείται ο δεύτερος κατά σειρά πλειοδότης για την υπογραφή του συμφωνητικού.

11. Η αρχική διάρκεια της μίσθωσης ορίζεται στα ελάχιστα χρονικά όρια που προβλέπονται από το νόμο, ανάλογα με το είδος της μίσθωσης. Μετά τη λήξη της μίσθωσης μπορεί να συμφωνείται η ανανέωση για χρόνο ίσο ή και βραχύτερο, με τους ίδιους, ή επουσιωδώς διαφορετικούς, όρους, το δε σχετικό μισθωτήριο υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή προς ενημέρωση αυτής.

Με το μισθωτήριο συμβόλαιο συμφωνείται η αναπροσαρμογή του μισθώματος κατά τις ισχύουσες κατά περίπτωση διατάξεις. Κατ'εξαίρεση μπορεί να συμφωνηθεί έκτακτη αναπροσαρμογή όταν συντρέχουν εξαιρετικοί λόγοι (όπως ιδίως απρόοπτη μεταβολή των οικονομικών συνθηκών της αγοράς). Η σχετική τροποποιητική σύμβαση υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή προς ενημέρωση αυτής. Η αρμόδια αρχή μπορεί, εντός προθεσμίας δεκαπέντε (15) ημερών, να μην εγκρίνει την υποβληθείσα σ' αυτήν τροποποιητική σύμβαση, αλλιώς τεκμαίρεται η συναίνεσή της. Για την υπεκμίσθωση του ακινήτου με τους ίδιους όρους της αρχικής μίσθωσης ενημερώνεται ο εκτελεστής και η αρμόδια αρχή.

Άρθρο 25

Κληροδοτήματα σε μετρητά

1. Αν περιέχεται σε διαθήκη κληροδότημα σε μετρητά προς το Δημόσιο, το ποσό βεβαιώνεται από τον προϊστάμενο Δ.Ο.Υ. και εισπράττεται από τον βεβαρημένο ως δημόσιο έσοδο, ύστερα από έγγραφη πρόσκληση της Δ.Ο.Υ. προς αυτόν και κατά τον τρόπο που ορίζεται στη διαθήκη, εκτός αν αποδεικνύεται ότι δεν υφίστατο κατά τον χρόνο του θανάτου του διαθέτη. Αν δεν ορίζεται σχετικά στη διαθήκη, το ποσό του κληροδοτήματος καταβάλλεται από τον βεβαρημένο εντός προθεσμίας έξι (6) μηνών από την ρητή ή σιωπηρή αποδοχή της κληρονομίας αν το ποσό του κληροδοτήματος είναι μικρότερο του ποσού των πενήντα χιλιάδων (50.000) ευρώ και εντός προθεσμίας ενός (1) έτους σε κάθε άλλη περίπτωση. Μετά την πάροδο του χρόνου που τάσσεται στην διαθήκη ή της προθεσμίας του προηγούμενου εδαφίου οφείλεται ο νόμιμος τόκος υπερημερίας.

2. Οι προθεσμίες της προηγούμενης παραγράφου παρατείνονται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, αν δεν συντρέχει υπαιτιότητα του υπόχρεου για την καθυστέρηση ή συντρέχουν σοβαροί λόγοι για την αδυναμία έγκαιρης απόδοσης του κληροδοτήματος. Με όμοια απόφαση μπορεί να επιτραπεί η καταβολή κληροδοτήματος με δόσεις, αν η εφάπαξ καταβολή κρίνεται δυσχερής. Με την απόφαση καθορίζεται ο αριθμός των δόσεων, η προθεσμία εξόφλησης κάθε δόσης, ως και το είδος και το ποσό της ασφάλειας, που πρέπει να παράσχει ο υπόχρεος για την καταβολή του κληροδοτήματος. Οι δόσεις είναι έντοκες, με επιτόκιο ίσο προς το εκάστοτε ισχύον επιτόκιο της Ευρωπαϊκής Κεντρικής Τράπεζας.

Σε περίπτωση εκπρόθεσμης εξόφλησης ο βεβαρημένος οφείλει τόκο υπερημερίας.

Άρθρο 26

Χρέη και βάρη κληρονομίας – Δαπάνες εκκαθάρισης

1. Το Δημόσιο ευθύνεται για τα χρέη του κληρονομούμενου, εφόσον αυτά αποδεικνύονται νόμιμα. Προκειμένου για χρέη από περιουσία επαγόμενη στο Δημόσιο εξ αδιαθέτου, αυτό ευθύνεται μέχρι το ενεργητικό της κληρονομίας. Η ικανοποίηση των δανειστών γίνεται κατά τη σειρά που προβλέπεται από τον Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας για την κατάταξη δανειστών επί κατασχέσεως ακινήτων.

2. Η πληρωμή των χρεών και βαρών της κληρονομίας και των δαπανών εκκαθάρισης γίνεται σε βάρος του ενεργητικού της, πριν από τη βεβαίωση των οικείων στοιχείων του ενεργητικού ως δημοσίου εσόδου. Αν δεν υπάρχουν ακόμα μετρητά στο ενεργητικό, η πληρωμή γίνεται σε βάρος των πιστώσεων της παρ. 1 του άρθρου 65. Αν τα χρέη και βάρη είναι βέβαια και εκκαθαρισμένα, πληρώνονται από τον εκκαθαριστή, αλλιώς η έγκριση για την πληρωμή χορηγείται από την αρμόδια αρχή ύστερα από αίτημα του εκκαθαριστή που συνοδεύεται από τα αποδεικτικά στοιχεία του χρέους ή των δαπανών. Για την πληρωμή χρεών προς το Δημόσιο δεν απαιτείται η έγκριση της αρμόδιας αρχής.

3. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να επιτραπεί η πληρωμή των εξόδων εκκαθάρισης της κληρονομίας ή η διάθεση ποσού στον εκκαθαριστή για την πληρωμή επειγουσών δαπανών εκκαθάρισης, με τον όρο απόδοσης σχετικού λογαριασμού διάθεσής του.

Η αρμόδια αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να αναβάλει την πληρωμή χρεών, εν όλω ή εν μέρει, μέχρι πέρατος της εκκαθάρισης.

Άρθρο 27

Εκπροσώπηση στο δικαστήριο

Μέχρι την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας, ο εκκαθαριστής εκπροσωπεί την περιουσία ενώπιον των δικαστηρίων σε δίκες σχετικές με την εξακρίβωση και εκκαθάρισή της. Για την άσκηση αγωγής ή ένδικου μέσου ή προκειμένου να προβεί σε ομολογία, ο εκκαθαριστής οφείλει να ζητεί την έγκριση της αρμόδιας αρχής. Σε επειγουσες περιπτώσεις ο εκκαθαριστής ενεργεί μέσα στις νόμιμες προθεσμίες και χωρίς προηγούμενη έγκριση και ανακοινώνει χωρίς καθυστέρηση την ενέργειά του στην αρμόδια αρχή.

Άρθρο 28

Υποχρεώσεις οφειλετών

Τρίτοι, κάτοχοι ή οφειλέτες στοιχείων περιουσίας ή οφειλέτες απαιτήσεων της κληρονομίας, που αποδίδουν ή καταβάλλουν την απαίτηση σε άλλον τρίτο, γνωρίζοντας ή υπαίτια αγνοώντας ότι ο τρίτος αυτός αμφισβητεί το κληρονομικό ή άλλο δικαίωμα του Δημοσίου, δεν απαλλάσσονται από την υποχρέωσή τους απέναντι στο Δημόσιο. Απαλλάσσονται όμως αν καταθέσουν τα επίδικα στοιχεία στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων μέχρι την αμετάκλητη επίλυση της αμφισβήτησης, δικαστικώς ή εξωδίκως.

Όταν τα οφειλόμενα πράγματα είναι ανεπίδεκτα δημόσιας κατάθεσης, προκαλείται με αίτηση του εκκαθαριστή ή της αρμόδιας αρχής ο ορισμός μεσεγγυητή, σύμφωνα με τα άρθρα 725 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

Άρθρο 29

Συγκληρονομία Δημοσίου – Εκποίηση, εκμίσθωση κοινού πράγματος

1. Αν το Δημόσιο συντρέχει ως συγκληρονόμος αναλαμβάνει την εκκαθάριση της όλης κληρονομίας κατά τις διατάξεις του παρόντος. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών αποδίδεται, μετά το πέρας της εκκαθάρισης και από το προϊόν της, το ποσό που αναλογεί στους συγκληρονόμους του Δημοσίου μετά την αφαίρεση αναλόγου μέρους των δαπανών εκκαθάρισης. Με όμοια απόφαση επιτρέπεται, και πριν από την περάτωση της εκκαθάρισης, εφόσον δεν δυσχεραίνεται το έργο της, η απόδοση αντικειμένων της κληρονομίας αυτούσιων ή του συνόλου ή αναλογούντος μέρους του προϊόντος της εκκαθάρισης στους συγκληρονόμους του Δημοσίου.

2. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου το Δημόσιο συναινεί στην από κοινού με τους λοιπούς συγκληρονόμους εκκαθάριση της όλης κληρονομίας κατά τις διατάξεις του Αστικού Κώδικα, εφόσον το ζητήσουν οι συγκληρονόμοι. Η συναίνεση είναι υποχρεωτική για το Δημόσιο όταν οι συγκληρονόμοι είναι δικαιούχοι κατά ποσοστό τουλάχιστον πενήντα τοις εκατό (50%). Σε κάθε περίπτωση οι συγκληρονόμοι έχουν δικαίωμα να πληροφορούνται την κατάσταση της κληρονομίας και της πορείας των εργασιών της εκκαθάρισης και να υποβάλουν παρατηρήσεις.

3. Αν στην κληρονομία περιλαμβάνεται ποσοστό κυριότητας εξ αδιαιρέτου, είτε κινητών είτε ακινήτων, και η διατήρηση της συγκυριότητας δεν κρίνεται συμφέρουσα από τον Υπουργό Οικονομικών, επιτρέπεται η απ' ευθείας εξαγορά του ποσοστού του ενός συγκυρίου από τον άλλο. Όταν εκποιείται ποσοστό εξ αδιαιρέτου του Δημοσίου εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24. Σε κάθε άλλη περίπτωση γίνεται αυτούσια διανομή του πράγματος και αν αυτή κριθεί από την αρμόδια αρχή ανέφικτη, το Δημόσιο προβαίνει στην εκποίησή του κατά τις διατάξεις του άρθρου 24 του παρόντος νόμου, ύστερα από κοινοποίηση πρόσκλησης προς τους συγκυρίους, ένα (1) τουλάχιστον μήνα πριν από την επισπευδόμενη εκποίηση, για να συμπράξουν αυτοί στην εκποίηση. Σε περίπτωση άρνησης ή άπρακτης παρόδου της προθεσμίας το Δημόσιο συμβάλλεται ως αντιπρόσωπος και για λογαριασμό τους. Το τίμημα της εκποίησης κατατίθεται στο Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, κατά το ποσοστό που αναλογεί στη μερίδα καθενός συγκυρίου, ύστερα από την αφαίρεση του αναλογούντος μέρους εξόδων και τελών που βαρύνουν τον καθένα.

4. Η εκμίσθωση ακινήτου που περιήλθε στο Δημόσιο κατά ποσοστό εξ αδιαιρέτου από κληρονομία, κληροδοσία ή δωρεά, γίνεται με επιμέλεια του εκκαθαριστή, κατ' ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24. Οι υπόλοιποι συγκυρίοι έχουν υποχρέωση να συμπράξουν στην διαδικασία εκμίσθωσης και αν αρνηθούν εφαρμόζεται αναλόγως η παρ. 3. Το μίσθωμα εισπράττεται από τον εκκαθαριστή και αποδίδεται το αναλογούν στον κάθε συγκύριο μερίδιο, μετά από αφαίρεση αναλογούντος μέρους των δαπανών. Αν το ακίνητο είναι μισθωμένο και συντρέχει λόγος λύσης της μίσθωσης, ο εκκαθαριστής μπορεί να εγείρει για λογαριασμό και των υπολοίπων συγκυρίων την αγωγή απόδοσης του μισθίου, μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής.

Άρθρο 30

Αμοιβή – Δαπάνες

1. Με αίτηση του εκκαθαριστή που συνοδεύεται από αναλυτικό πίνακα ενεργειών και αναφορά του χρόνου απασχόλησης και των δαπανών στις οποίες υποβλήθηκε, χορηγείται,

μετά από έγκριση της αρμόδιας αρχής, αμοιβή, ανάλογη του χρόνου απασχόλησης, των ενεργειών στις οποίες προέβη και του ενεργητικού της εκκαθαριζόμενης περιουσίας και αποδίδονται οι δαπάνες στις οποίες αναγκαία προέβη για την εκτέλεση του έργου του. Η αμοιβή υπολογίζεται ως ποσοστό της αξίας της περιουσίας και δεν μπορεί να υπερβεί το πέντε τοις εκατό (5%) αυτής όταν η αξία της περιουσίας δεν υπερβεί τις εκατό χιλιάδες (100.000) ευρώ και το ένα τοις εκατό (1%) για το υπερβάλλον. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να χορηγείται προκαταβολή μέρους της αμοιβής.

2. Δαπάνες που αφορούν έξοδα και αμοιβές προσώπων που ενεργούν πράξεις λόγω της ιδιότητάς τους (όπως ιδίως δικηγόροι, συμβολαιογράφοι, μηχανικοί, οικονομικοί ελεγκτές και σύμβουλοι, και μεσίτες) εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή, ύστερα από αίτημά τους και αιτιολογημένη πρόταση εκ μέρους του εκκαθαριστή σχετικά με τη σημασία ή τη σπουδαιότητα των πράξεων. Για την απασχόληση των ως άνω προσώπων απαιτείται προηγουμένως η σύναψη γραπτής συμφωνίας για το ύψος της αμοιβής, ύστερα από διαπραγμάτευση με τρεις (3) τουλάχιστον ενδιαφερόμενους.

3. Αν δεν υφίσταται ενεργητικό, η αμοιβή και οι δαπάνες καταβάλλονται από τους πόρους της παρ. 1 του άρθρου 65, όταν δε προκύψει ενεργητικό, επιστρέφονται ή συμψηφίζονται τα καταβληθέντα ποσά.

Άρθρο 31

Λήξη έργου – Λογοδοσία

1. Το λειτούργημα του εκκαθαριστή της περιουσίας παύει με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί του έργου του. Η λογοδοσία περιλαμβάνει πλήρη έκθεση της γενόμενης εκκαθάρισης και διοίκησης της περιουσίας και τα στοιχεία αυτής.

2. Υποχρέωση μερικής λογοδοσίας για τα πεπραγμένα τους έχουν οι εκκαθαριστές και κάθε τέλος ημερολογιακού έτους. Ο Υπουργός Οικονομικών μπορεί να ζητεί και μερική λογοδοσία ή πληροφορίες οποτεδήποτε κατά τη διάρκεια της εκκαθάρισης. Η λογοδοσία του εκκαθαριστή, τελική ή μερική, κοινοποιείται και στους συγκληρονόμους του Δημοσίου.

3. Ο Υπουργός Οικονομικών διαβιβάζει την υποβληθείσα τελική λογοδοσία σε ελεγκτικό γραφείο του άρθρου 21, προς έλεγχο και επαλήθευση των στοιχείων της. Αν το πόρισμα των ως άνω ελέγχου και επαληθεύσεως είναι θετικό προβαίνει στην έγκριση της λογοδοσίας. Αν διαφωνεί με το πόρισμα, μπορεί να αναπέμψει αιτιολογημένα για επανέλεγχο την υπόθεση στο συντάκτη. Αν το πόρισμα επισημαίνει ατασθαλίες στη διαχείριση ή παράβαση του νόμου το διαβιβάζει στην Οικονομική Επιθεώρηση για καταλογοισμό. Η Οικονομική Επιθεώρηση διατηρεί σε κάθε περίπτωση δικαίωμα επανελέγχου στη διαχείριση περιουσιών που ελέγχθηκαν από ελεγκτικά γραφεία.

4. Αν από τον έλεγχο διαπιστωθούν ελλείμματα, υπό την έννοια των άρθρων 54 επ. του ν. 2362/1995 (Α' 247), εφαρμόζονται οι διατάξεις για τους δημόσιους υπόλογους. Κάθε ζημιά που προκλήθηκε από τη διαχείριση και διάθεση της περιουσίας κατά παράβαση των όρων της συστατικής πράξης και των διατάξεων του παρόντος κώδικα, καταλογίζεται εντόκως, αν συντρέχει δόλος ή βαριά αμέλεια, με αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής.

5. Κατά της πράξης καταλογοισμού, η οποία κοινοποιείται στον υπόχρεο, χωρεί έφεση στο Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 30 παράγραφος 4 του π.δ. 774/1980, κατά τα λοιπά δε εφαρμόζονται οι διατάξεις του διατάγματος αυτού. Τα ποσά που καταλογίζονται βεβαιώνονται και εισπράττονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα Είσπραξης Δημοσίων Εσόδων και περιέρχονται στην περιουσία, με επιμέλεια του οικείου Προϊσταμένου

Δ.Ο.Υ.

6. Αν ο εκκαθαριστής προσκληθεί να λογοδοτήσει και αρνείται, εξακριβώνεται με έλεγχο ή με κάθε άλλο πρόσφορο τρόπο αν υπάρχουν ελλείμματα ή ζημιά και ακολουθεί καταλογισμός.

Άρθρο 32

Περιουσίες υπέρ των Ενόπλων Δυνάμεων

Οι διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται και για τις περιουσίες που καταλείπονται χωρίς όρο στο Ταμείο Εθνικής Άμυνας, στο Ταμείο Εθνικού Στόλου και στο Ταμείο Αεροπορικής Άμυνας, στα οποία αποδίδεται το προϊόν της εκκαθάρισης.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ε΄

ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΥΠΕΡ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ ΓΙΑ ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΟΡΙΣΜΕΝΟΥ ΣΚΟΠΟΥ

Άρθρο 33

Περιουσίες που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών

1. Περιουσίες υπέρ του Δημοσίου προς εκτέλεση ορισμένου γενικού ή ειδικού σκοπού ή έργου υπάγονται μετά την εκκαθάρισή τους στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, στις παρακάτω περιπτώσεις:

α) Αν η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού έχει ανατεθεί με τη συστατική πράξη ρητά στο Δημόσιο ή αν δεν έχει ανατεθεί σε άλλα φυσικά ή νομικά πρόσωπα. Αν η εκτέλεση του σκοπού ή έργου έχει ανατεθεί σε συγκεκριμένο Υπουργό λόγω αρμοδιότητάς του, η περιουσία υπάγεται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και διατίθεται για τους σκοπούς που ορίζονται στη συστατική πράξη, με τους όρους αυτής και όσους ορίζονται συμπληρωματικά στην απόφαση.

β) Αν η περιουσία καταλείφθηκε για κοινωφελείς σκοπούς υπέρ προσώπων που είναι άγνωστα ή δεν προσδιορίζονται επαρκώς και χωρίς να έχει οριστεί εκτελεστής, οπότε θεωρείται ότι καταλείφθηκε υπέρ του Δημοσίου για την εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού που ορίζεται με τη συστατική πράξη.

γ) Αν καταλείφθηκε ή κατατέθηκε περιουσία σε πιστωτικά ιδρύματα για κοινωφελείς σκοπούς που δεν μπορεί να καθοριστούν επακριβώς ή να εκτελεστούν, οπότε θεωρείται ότι έχει καταλειφθεί ή κατατεθεί υπέρ του Δημοσίου.

δ) Αν η διαχείριση περιουσίας ανατέθηκε σε πρόσωπα που εξέλιπαν χωρίς να προβλέπεται η αντικατάστασή τους από τη συστατική πράξη.

ε) Αν διαπιστωθεί, μετά την αναγγελία της παρ. 1 του άρθρου 18, ότι περιουσίες της παραγράφου 2 του άρθρου 50 (κεφάλαια αυτοτελούς διαχείρισης) έχουν περιπέσει σε αδράνεια και ο σκοπός τους δεν εκτελείται.

2. Υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών:

α. Περιουσίες διαλυόμενων σωματείων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στο καταστατικό ή δεν αποφασίσθηκε διαφορετικά από τη γενική συνέλευση. Αν ο σκοπός του διαλυθέντος σωματείου είναι κοινωφελής, η περιουσία διατίθεται για την εκπλήρωση του ίδιου σκοπού. Σε διαφορετική περίπτωση εκδίδεται απόφαση του Υπουργού των Οικονομικών με την οποία προσδιορίζεται τέτοιος σκοπός.

β. Περιουσίες νομικών προσώπων που συστάθηκαν στην αλλοδαπή με μορφή σωματείου, κοινωφελούς ιδρύματος ή άλλη μορφή, για εκπλήρωση σκοπών του παρόντος κώδικα στην ημεδαπή ή χάριν ελληνικών κοινοτήτων ή σκοπών ελληνικού ενδιαφέροντος, τα οποία έπαυσαν να υπάρχουν και βρίσκονται με οποιοδήποτε τύπο σε πιστωτικά ιδρύματα, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη ή το καταστατικό. Τα έσοδα από τις περιουσίες αυτές διατίθενται αποκλειστικά για την εκπλήρωση συναφών κοινωφελών σκοπών με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών. Οι κατά τόπους ελληνικές προξενικές αρχές υποχρεούνται να αναφέρουν στους Υπουργούς Οικονομικών και Εξωτερικών τα ανωτέρω νομικά πρόσωπα και την κατάσταση της λειτουργίας και της περιουσίας τους.

γ. Κληρονομίες και κληροδοσίες, που έχουν καταλειφθεί υπέρ φυσικών ή νομικών προσώπων, με τον όρο της εκτέλεσης κοινωφελούς σκοπού ή έργου, οι οποίες δεν γίνονται αποδεκτές για οποιοδήποτε λόγο και δεν ορίζεται υποκατάστατος.

3. Για την υπαγωγή των περιουσιών του παρόντος άρθρου στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών, εκδίδεται, μετά την εκκαθάρισή τους, απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και του τυχόν αρμόδιου ως εκ του σκοπού Υπουργού ή του Υπουργού Εξωτερικών, στην περίπτωση των περιουσιών νομικών προσώπων της αλλοδαπής. Με την απόφαση ορίζονται οι λεπτομέρειες της διοίκησης και διαχείρισης των περιουσιών αυτών και του τρόπου εκτέλεσης των κοινωφελών σκοπών, σύμφωνα και με τη συστατική πράξη.

Άρθρο 34

Ειδικός Προϋπολογισμός

1. Τα έσοδα και έξοδα των περιουσιών που υπάγονται στην άμεση διαχείριση του Υπουργείου Οικονομικών αναγράφονται στον Ειδικό Προϋπολογισμό Κοινωφελών Περιουσιών, ο οποίος υποβάλλεται και κυρώνεται μαζί με τον Γενικό Προϋπολογισμό του Κράτους, ως παράρτημα αυτού. Έσοδα του προϋπολογισμού αυτού αποτελούν τα ποσά που εισπράττονται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους ή μεταφέρονται από πάγια ή διαθέσιμα κεφάλαια. Έξοδα του προϋπολογισμού αυτού είναι οι υποχρεώσεις που πραγματοποιούνται κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους για την εκτέλεση του σκοπού της περιουσίας και αφορούν την εκτέλεση έργων, τη συντήρηση ακινήτων, την καταβολή δικαστικών δαπανών και ασφαλίσεων και γενικά έξοδα διοίκησης και διαχείρισης της περιουσίας. Περαιτέρω, για κάθε περιουσία συντάσσεται ιδιαίτερος ειδικός προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός.

2. Κεφάλαια και εισοδήματα των περιουσιών της προηγούμενης παραγράφου, αφού βεβαιωθούν ως εισπρακτέα από τις οικείες Δ.Ο.Υ., αναγράφονται στον Ειδικό Προϋπολογισμό Κοινωφελών Περιουσιών, εισπράττονται με τις διατάξεις του Κ.Ε.Δ.Ε. και κατατίθενται όπου και η λοιπή περιουσία.

3. Ιδρύματα και λοιπές περιουσίες του παρόντος Κώδικα τηρούν ειδικό κλαδικό λογιστικό σχέδιο με κωδικούς αριθμούς εσόδων και εξόδων σε αντιστοιχία με τους προβλεπόμενους από τα π.δ. 205/1998 και 15/2011 κωδικούς του κλαδικού λογιστικού σχεδίου που ισχύει για το Δημόσιο και τα Ν.Π.Δ.Δ. Το σχετικό προεδρικό διάταγμα εκδίδεται με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών, με αυτό δε μπορεί να ορίζονται και κατηγορίες ιδρυμάτων ή

περιουσιών για τις οποίες, κατ' εξαίρεση, η εφαρμογή του κλαδικού λογιστικού σχεδίου είναι προαιρετική.

Συμπληρωματικά εφαρμόζονται οι διατάξεις του ν. 2362/1995 για τους δημόσιους υπόλογους και τον έλεγχο και την εποπτεία των λογαριασμών των περιουσιών από το Ελεγκτικό Συνέδριο, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 4129/2013.

Άρθρο 35

Τοποθέτηση Κεφαλαίων

1. Η ταμειακή διαχείριση των κεφαλαίων από την εκκαθάριση των περιουσιών του προηγούμενου άρθρου ενεργείται από πιστωτικά ιδρύματα και το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων. Τα κεφάλαια και τα πλεονάσματα της διαχείρισής τους τοποθετούνται ή επενδύονται, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στην συστατική πράξη, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου, με τους παρακάτω τρόπους:

α) Σε έντοκη κατάθεση προθεσμίας ή ταμειυτηρίου.

β) Σε ακίνητα.

γ) Σε ομόλογα ή έντοκα γραμμάτια ή άλλο τίτλο δανεισμού, που εκδίδει ή εγγυάται το δημόσιο.

δ) Σε μετοχές εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης.

ε) Σε ομολογιακά δάνεια αναγνωρισμένων πιστωτικών ιδρυμάτων ή εισηγμένων στο Χρηματιστήριο Αθηνών εταιρειών μεγάλης κεφαλαιοποίησης.

στ) Σε πολύτιμα μέταλλα (χρυσό, άργυρο, λευκόχρυσο, παλλάδιο), φυλασσόμενα σε θυρίδες πιστωτικών ιδρυμάτων της ημεδαπής, του Ταμείου Παρακαταθηκών και Δανείων, ή στην Τράπεζα της Ελλάδος.

ζ) Σε άλλες μορφές δανεισμού και διαχείρισης κεφαλαίων ή άλλα περιουσιακά στοιχεία, αν η τοποθέτηση ή η επένδυσή τους σ' αυτά κρίνεται ως πλέον προσοδοφόρα και ασφαλής και δεν κωλύεται η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ή έργου, που ορίζεται στη συστατική πράξη. Κατ' εξαίρεση και με την ίδια διαδικασία επιτρέπεται η επένδυση σε χρεώγραφα του εξωτερικού του προϊόντος των κληρουμένων στο άρτιο όμοιων χρεωγράφων ως και η επένδυση κεφαλαίων και πλεονασμάτων από τη διαχείριση των κεφαλαίων, που βρίσκονται στο εξωτερικό, σε άλλα περιουσιακά στοιχεία στο εξωτερικό, εφόσον κρίνεται επωφελέστερη και συμφέρουσα, η αξιοποίησή τους κατά τον τρόπο αυτό.

2. Για την κατά την προηγούμενη παράγραφο επωφελέστερη αλλά και ασφαλέστερη διαχείριση των κεφαλαίων αυτών, η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί την έγγραφη γνώμη ειδικού χρηματοοικονομικού συμβούλου, ο οποίος επιλέγεται προς τούτο ύστερα από δημόσια πρόσκληση, στην οποία περιέχονται όλα τα σχετικά στοιχεία. Ο σύμβουλος επιλέγεται από την αρμόδια αρχή, η οποία προβαίνει στην αξιολόγηση και εκτίμηση των υποβαλλόμενων προσφορών, με κριτήρια την αξιοπιστία και εμπειρία του υποψήφιου συμβούλου, καθώς και το ύψος της αιτούμενης αμοιβής. Η αμοιβή του συμβούλου και του αξιολογητή καταβάλλεται από τον Ειδικό Προϋπολογισμό των Κοινωφελών Περιουσιών. Η αρμόδια αρχή δεν δεσμεύεται από τη γνώμη του Συμβούλου για τον ενδεικνυόμενο τρόπο διαχείρισης των κεφαλαίων αλλά την αξιολογεί ελεύθερα. Ο σύμβουλος, μετά την υποβολή της γνώμης του, δεν μπορεί να αναμιχθεί κατά οποιονδήποτε τρόπο στη διαχείριση των κεφαλαίων.

Άρθρο 36

Διαχειριστικές πράξεις

1. Αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, η εκποίηση και εκμίσθωση των ακινήτων των περιουσιών του κεφαλαίου αυτού ενεργείται κατά το στάδιο της εκκαθάρισης σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 24 που εφαρμόζονται ανάλογα.

2. Κατά το στάδιο εκτέλεσης του σκοπού, η εκποίηση ακινήτων διενεργείται από την Εταιρεία Ακινήτων του Δημοσίου (ΕΤ.Α.Δ.) Α.Ε. με εφαρμογή των διατάξεων που την διέπουν, ύστερα από εντολή του Υπουργού Οικονομικών, η δε εκμίσθωσή τους από την αρμόδια Κτηματική Υπηρεσία, εφαρμοζομένων αναλόγως των διατάξεων 4 και 5 του άρθρου 42.

3. Η εκποίηση και εκμίσθωση κινητών διενεργείται με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 24.

4. Αν ο τρόπος τοποθέτησης ή επένδυσης της περιουσίας που ορίζεται στη συστατική πράξη αποδειχθεί προδήλως ανέφικτος ή ασύμφορος και εφόσον δεν απαγορεύεται ρητά από τη συστατική πράξη, επιτρέπεται η επένδυση ή τοποθέτηση της περιουσίας με άλλο τρόπο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 35.

Άρθρο 37

Έργα

1. Αν για την εκπλήρωση του κοινωφελούς σκοπού απαιτείται η εκτέλεση έργου, τούτο ανατίθεται μετά την εκκαθάριση ή και πριν από αυτήν αν δεν παρακωλύεται το έργο της, στο αρμόδιο Υπουργείο, σύμφωνα με τις ισχύουσες για την εκτέλεση δημόσιων έργων και την εκπόνηση μελετών διατάξεις και εις βάρος του ειδικού κεφαλαίου και άρθρου του Ειδικού Προϋπολογισμού Κοινωφελών Περιουσιών.

2. Αν δεν προκύπτει το αρμόδιο υπουργείο, η ανάθεση και εκτέλεση του έργου ανατίθεται στην ανώνυμη εταιρεία «Κτιριακές Υποδομές Α.Ε.», σύμφωνα με τις ισχύουσες για την εταιρεία αυτή διατάξεις, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών,. Τα έργα με προϋπολογισμό κάτω των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α. ανατίθενται από την Κτηματική Υπηρεσία του τόπου του έργου με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των παραγράφων 3 έως 7 του άρθρου 45.

Άρθρο 38

Υποτροφίες-Διαγωνισμοί

1. Η επιλογή υποτρόφων σε βάρος περιουσιών που τελούν υπό την άμεση διαχείριση του Δημοσίου γίνεται, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη, με διαγωνισμό, ο οποίος διεξάγεται από Επιτροπή. Προς το σκοπό αυτό υποβάλλεται από το Υπουργείο Οικονομικών αίτημα προς το Υπουργείο Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού, με το οποίο προσδιορίζεται ο αριθμός των υποτρόφων, το ποσό των υποτροφιών και άλλοι ενδεχομένως όροι απαραίτητοι για την τήρηση των όρων της συστατικής πράξης.

2. Οι διαγωνισμοί διενεργούνται με προκήρυξη που εγκρίνεται με απόφαση του Υπουργού Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, η οποία αναρτάται στην

ιστοσελίδα των υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες πριν από την ημέρα του διαγωνισμού και τοιχοκολλάται στους χώρους ανακοινώσεων των Υπουργείων. Με την προκήρυξη ορίζεται ο τόπος και ο τρόπος διενέργειας των διαγωνισμού, τα κριτήρια επιλογής των υποτρόφων εφόσον δεν ορίζονται με τη συστατική πράξη, η διαδικασία αξιολόγησης, ο τρόπος καταβολής των υποτροφιών, η έναρξη και η διάρκεια της παροχής τους, οι λόγοι διακοπής τους, οι υποχρεώσεις των υποτρόφων και κάθε σχετική λεπτομέρεια.

3. Όταν η διενέργεια διαγωνισμού είναι δυσχερής ή εξαιρετικά δαπανηρή για την περιουσία, λόγω ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της περιουσίας ή άλλων εξαιρετικών λόγων ή ειδικών όρων της συστατικής πράξης, μπορεί να παραλείπεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και η επιλογή των υποτρόφων διενεργείται με όρους που τίθενται με την απόφαση αυτή.

4. Η απόφαση έγκρισης των πρακτικών και διορισμού των υποτρόφων αναρτάται στην ιστοσελίδα των Υπουργείων Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού. Για τη λήψη της υποτροφίας υπογράφεται σύμβαση μεταξύ του υποτρόφου και του Υπουργού Οικονομικών.

5. Στον πρόεδρο, τα μέλη των επιτροπών διαγωνισμού και στον γραμματέα, μπορεί να καταβάλλεται αμοιβή, η οποία καθορίζεται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών και βαρύνει την περιουσία σε βάρος της οποίας προκηρύσσεται ο διαγωνισμός.

6. Με κοινή απόφαση των Υπουργών Οικονομικών και Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού, ρυθμίζονται θέματα συγκρότησης των επιτροπών διαγωνισμού, έκδοσης των αποτελεσμάτων, υποβολής και εκδίκασης ενστάσεων, έγκρισης και ακύρωσης των πρακτικών, επιστροφής του ποσού των υποτροφιών μετά τη διακοπή τους, μετεγγραφών υποτρόφων, κατάρτισης και τήρησης μητρώου υποτρόφων και κάθε άλλη λεπτομέρεια.

Άρθρο 39

Ποσό υποτροφίας – Αριθμός υποτρόφων

Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών καθορίζονται τα ανώτατα όρια των μηνιαίων υποτροφιών κατά βαθμίδα σπουδών. Το ποσό της μηνιαίας υποτροφίας καθορίζεται με την προκήρυξη, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη συστατική πράξη της περιουσίας. Με την προκήρυξη μπορεί να αυξάνονται τα ποσά που ορίζονται στη συστατική πράξη αν κρίνονται ως προδήλως ανεπαρκή ή να μειώνονται αν κρίνονται υπερβολικά, ανάλογα με τις εκάστοτε οικονομικές συνθήκες ή να αυξάνεται και να μειώνεται ο αριθμός των υποτρόφων που ορίζεται στη συστατική πράξη, ανάλογα με την επάρκεια των εισοδημάτων της περιουσίας.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΣΤ΄

ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗΝ ΕΚΠΛΗΡΩΣΗ ΚΟΙΝΩΦΕΛΩΝ ΣΚΟΠΩΝ

ΠΟΥ ΕΚΤΕΛΟΥΝΤΑΙ ΑΠΟ ΠΡΟΣΩΠΑ ΑΛΛΑ

ΕΚΤΟΣ ΤΟΥ ΔΗΜΟΣΙΟΥ

Άρθρο 40

Εκτελεστές διαθηκών

1. Περιουσίες που καταλείπονται υπέρ κοινωφελών σκοπών σε άλλα πρόσωπα, εκτός του Δημοσίου, γίνονται αποδεκτές πάντοτε με το ευεργέτημα της απογραφής και εκκαθαρίζονται από τους εκτελεστές που ορίζονται με τη διαθήκη, σύμφωνα με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και συμπληρωματικά τις διατάξεις των άρθρων 2020 έως 2027 του Αστικού Κώδικα. Αν ο οριζόμενος ως εκτελεστής διαθήκης εξέλιπε χωρίς να προβλέπεται από τη συστατική πράξη η αναπλήρωσή του, η οικεία περιουσία εκκαθαρίζεται και διοικείται από εκτελεστή που διορίζεται από την αρμόδια αρχή, σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 16 έως 20.

2. Σε περίπτωση ορισμού περισσότερων εκτελεστών, η εκκαθάριση γίνεται από κοινού. Αν διαφωνούν, αποφασίζει η αρμόδια αρχή. Σε εξαιρετικές και επείγουσες περιπτώσεις, κάθε εκτελεστής μπορεί να λάβει τα αναγκαία μέτρα για τη συντήρηση της περιουσίας χωρίς τη συναίνεση των άλλων και να παρίσταται μόνος στο δικαστήριο. Οι εκτελεστές διαθήκης είναι εις ολόκληρον υπεύθυνοι για τις πράξεις που ενέργησαν από κοινού ή για όσες έχουν συναινέσει, ευθύνονται δε κατά τις διατάξεις περί εντολής του Αστικού Κώδικα.

Άρθρο 41

Εκκαθάριση της περιουσίας – Διανομή

1. Ο εκτελεστής διαθήκης υποχρεούται, ύστερα από εγκριτική απόφαση της αρμόδιας αρχής, και εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη, να παραδώσει στον κληρονόμο κάθε στοιχείο της κληρονομίας που ανήκει στην κληρονομική του μερίδα εφόσον δεν δυσχεραίνεται το έργο της εκκαθάρισης, εφαρμοζομένων αναλόγως, σε περίπτωση συγκυριότητας, των διατάξεων του άρθρου 29. Σε περίπτωση διαφωνίας σχετικά με τη διακατοχή στοιχείου της περιουσίας αποφαίνεται το Ειρηνοδικείο του τόπου της περιουσίας με τη διαδικασία των άρθρων 682 επ. του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας.

2. Δεν επιτρέπεται η διάθεση στοιχείου της κληρονομίας που υπάγεται στη διαχείριση του εκτελεστή εκ μέρους του κληρονόμου, εκτός αν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Κατ'εξαιρέση μπορεί να επιτραπεί η διάθεση, με έγκριση της αρμόδιας αρχής, αν το στοιχείο ανήκει καταφανώς στον κληρονόμο.

3. Μετά τη λήξη της εκκαθάρισης ο εκτελεστής διανέμει την κληρονομία σύμφωνα με τη διαθήκη, με έγκριση της αρμόδιας αρχής. Σε περίπτωση διαφωνίας των συγκληρονόμων ενεργείται δικαστική διανομή

Άρθρο 42

Διαχειριστικές πράξεις του εκτελεστή

1. Κατά την εκκαθάριση της περιουσίας ο εκτελεστής διενεργεί πράξεις που προσιδιάζουν στο σκοπό της εκκαθάρισης, όπως ιδίως, την απογραφή της περιουσίας, τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων, την είσπραξη απαιτήσεων και εισοδημάτων των στοιχείων της κληρονομίας, την υπό όρους εκποίηση ακινήτων, κινητών ή τιμαλφών, την εκμίσθωση κινητών και ακινήτων και εν γένει τη συνομολόγηση συμβάσεων που δεν αντιβαίνουν στο σκοπό της ταχείας εκκαθάρισης της περιουσίας, την πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας, τη διάλυση ή συνέχιση εμπορικής ή βιομηχανικής επιχείρησης, το συμβιβασμό και την επένδυση κληρονομικής περιουσίας, καθώς και κάθε άλλη πράξη σχετική με τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις της περιουσίας. Για την ενέργεια των παραπάνω πράξεων εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των άρθρων 22 έως 28, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

2. Η εκποίηση ακινήτων της περιουσίας που κρίνεται αναγκαία για την εκκαθάριση ή την επίτευξη του σκοπού αυτής εγκρίνεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής. Κατά τα λοιπά, για την εκποίηση και εκμίσθωση εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 24.

3. Οι διατάξεις της παραγράφου 11 του άρθρου 24 εφαρμόζονται ανάλογα και στις μισθώσεις του άρθρου αυτού.

4. Εφόσον κριθεί, με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ότι επιβάλλεται η ανοικοδόμηση ή η ουσιώδης ανακατασκευή ακινήτου της περιουσίας για την επωφελέστερη εκμετάλλευσή του, μπορεί να συμφωνηθεί η ανάθεση σε ενδιαφερόμενο, ο οποίος βαρύνεται με την συνολική ή μερική δαπάνη, έναντι μακροχρόνιας μίσθωσης του ακινήτου. Με τη σύμβαση ορίζεται η διάρκεια της μίσθωσης, που δεν μπορεί να υπερβαίνει τα πενήντα (50) έτη και η καταβολή, καθ' όλη τη διάρκεια της μίσθωσης ή μέρους αυτής, μισθώματος επαρκούς για την επίτευξη του σκοπού της περιουσίας. Για την έκδοση της απόφασης της αρμόδιας αρχής απαιτείται η εκπόνηση οικονομοτεχνικής μελέτης περί του κόστους ανακατασκευής ή ανοικοδόμησης του ακινήτου και της αναγκαίας διάρκειας της μίσθωσης. Εφόσον δεν υφίστανται οι αναγκαίοι για την εκπόνηση της μελέτης πόροι, δημοσιεύεται πρόσκληση σε κάθε ενδιαφερόμενο να υποβάλει τεκμηριωμένη πρόταση εκμετάλλευσης του ακινήτου και γνωμοδοτεί για την πιο συμφέρουσα πρόταση το Συμβούλιο. Η ανάθεση της ανοικοδόμησης ή ανακατασκευής γίνεται ύστερα από διαπραγμάτευση του εκτελεστή με τους ενδιαφερόμενους, που καλούνται με ανοιχτή πρόσκληση η οποία δημοσιοποιείται με ανάρτηση στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής, επί τρεις (3) τουλάχιστον μήνες, και με οποιοδήποτε άλλο μέσο κριθεί κατάλληλο. Η αρμόδια αρχή εγκρίνει το πρακτικό της διαπραγμάτευσης και τη σύναψη της σύμβασης. Το έργο παραλαμβάνεται μετά την ολοκλήρωσή του, ποιοτικά και ποσοτικά, από Επιτροπή Παραλαβής που συγκροτείται από την αρμόδια αρχή, στην οποία μετέχει τεχνικός υπάλληλος της αρχής και εκπρόσωπος του διοικούντος την περιουσία.

Στη διαπραγμάτευση μπορεί να λάβει μέρος και το Δημόσιο ή φορέας του δημόσιου τομέα ύστερα από γνώμη ελεγκτικού γραφείου του άρθρου 21, σχετικά με την απαιτούμενη δαπάνη εκτέλεσης και τη μισθωτική αξία του ακινήτου μετά την ανακατασκευή του.

5. Όλες οι εισπράξεις από την εκκαθάριση της κληρονομίας κατατίθενται από τον εκτελεστή της διαθήκης σε έντοκη κατάθεση, ανάλογα με τις ανάγκες της εκκαθάρισης και το είδος κατάθεσης που εξυπηρετεί την περιουσία, σε πιστωτικό ίδρυμα ή το Ταμείο Παρακαταθηκών και Δανείων, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

6. Το προϊόν της ρευστοποίησης περιουσιών, τα κεφάλαια των οποίων προορίζονται για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών, κατατίθεται κατά τα οριζόμενα στην προηγούμενη παράγραφο μέχρι να καταστεί εφικτή η εκτέλεση του σκοπού, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

7. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μετά από πρόταση του εκτελεστή διαθήκης επιτρέπεται η επένδυση περιουσίας σε άλλα περιουσιακά στοιχεία κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 35, αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη.

8. Για την πληρωμή χρεών και βαρών της κληρονομίας εφαρμόζονται αναλογικά, για όσο χρόνο διαρκεί η εκκαθάριση της περιουσίας από τον εκτελεστή, οι διατάξεις του άρθρου 26.

Άρθρο 43

Επιλογή κοινωφελούς σκοπού ή έργου

1. Οι εκτελεστές διαθηκών ή άλλα πρόσωπα στα οποία έχει ανατεθεί με διαθήκη η επιλογή του κοινωφελούς σκοπού ή έργου ή του τρόπου εκτέλεσης αυτού ή του κοινωφελούς ιδρύματος ή άλλου νομικού προσώπου στο οποίο θα διατεθεί η κοινωφελής περιουσία, οφείλουν να υποβάλουν δήλωση περί της επιλογής τους στην αρμόδια αρχή ή τον πρόξενο της κατοικίας ή διαμονής τους. Εφόσον διαπιστώνεται αδυναμία επιλογής ή υποβολής δήλωσης ή όταν η επιλογή έχει ανατεθεί στο Δημόσιο, η απόφαση επιλογής εκδίδεται από την αρμόδια αρχή μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

2. Αν η υποβολή δήλωσης επιλογής κατά την παράγραφο 1 καθυστερεί, η αρμόδια αρχή απευθύνει έγγραφη πρόσκληση προς τα πρόσωπα που έχουν το δικαίωμα επιλογής να υποβάλουν σχετική δήλωση μέσα σε εύλογη προθεσμία. Αν η ορισθείσα προθεσμία παρέλθει άπρακτη, η επιλογή του σκοπού ή του έργου ενεργείται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

3. Με τον ίδιο τρόπο και την ίδια διαδικασία γίνεται η επιλογή του κοινωφελούς σκοπού ή έργου ή του τρόπου εκτέλεσής τους, αν η επιλογή από εκείνους που έχουν το δικαίωμα αυτό δεν αφορά κοινωφελή σκοπό ή έργο, κατά την έννοια του άρθρου 1 του Κώδικα, ή αν δεν είναι σύμφωνη με τις διατάξεις της συστατικής πράξης και αυτοί εμμένουν ή δεν συμμορφώνονται προς την πρόσκληση της αρμόδιας αρχής για επιλογή άλλου κοινωφελούς ιδρύματος ή νέου σκοπού ή έργου ή τρόπου εκτέλεσής τους ή αν παρέλθει άπρακτη η προθεσμία που έχει ταχθεί από αυτήν. Σε περίπτωση διαφωνίας, αρμόδιο καθίσταται το κατά το άρθρο 10 του Κώδικα δικαστήριο.

Άρθρο 44

Εκτέλεση σκοπού

1. Για την εφάπαξ εκτέλεση κοινωφελούς σκοπού ο εκτελεστής της διαθήκης υποβάλει στην αρμόδια αρχή έκθεση για τον τρόπο εκτέλεσης του σκοπού, με προϋπολογισμό της απαιτούμενης δαπάνης. Η αρχή εγκρίνει ή απορρίπτει τον προτεινόμενο τρόπο εκτέλεσης μέσα σε σαράντα πέντε (45) ημέρες από την υποβολή της έκθεσης, αλλιώς τεκμαίρεται ότι εγκρίθηκε ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού, όπως προτάθηκε.

2. Η εκτέλεση του σκοπού μπορεί να αρχίσει και πριν από τη λήξη της εκκαθάρισης της περιουσίας, αν δεν παρακωλύεται το έργο της, με έγκριση της αρμόδιας αρχής.

3. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής μπορεί να αναβληθεί, για το απολύτως ελάχιστο απαιτούμενο χρονικό διάστημα, η ανάθεση και εκτέλεση του έργου ή η εκτέλεση του σκοπού, σε περίπτωση ανάγκης.

4. Αν τα οριζόμενα σε συστατικές πράξεις ποσά για την εκτέλεση κοινωφελών σκοπών ή έργων είναι προδήλως ανεπαρκή, μπορεί να αυξάνονται με απόφαση της αρμόδιας αρχής, ύστερα από πρόταση του εκτελεστή ή των διοικητών ιδρύματος, ανάλογα με την επάρκεια της περιουσίας και εφόσον τούτο δεν προσκρούει στη συστατική πράξη. Σε περίπτωση περισσότερων σκοπών τηρείται η αναλογία που ορίζεται στη συστατική πράξη.

Τα ανωτέρω ποσά μπορούν να αναπροσαρμόζονται με την ίδια διαδικασία σε περίπτωση μεταβολής των οικονομικών συνθηκών.

Άρθρο 45

Ανάθεση και εκτέλεση έργων

1. Για την εκτέλεση έργου ανοικοδόμησης, ανακαίνισης, επισκευής και συντήρησης ακινήτων ο εκτελεστής υποβάλλει στην αρμόδια αρχή πρόταση για το προς εκτέλεση έργο, με τα απαραίτητα στοιχεία σχεδιασμού του και κατά προσέγγιση προϋπολογισμό της δαπάνης. Η πρόταση διαβιβάζεται στο αρμόδιο εκ του σκοπού Υπουργείο, με τις απόψεις της αρμόδιας αρχής για την επάρκεια της περιουσίας και τη δυνατότητα διάθεσής της για την εκτέλεση του έργου. Η πρόταση εγκρίνεται εν όλω ή εν μέρει από το ως άνω Υπουργείο και ορίζεται ο τρόπος ανάθεσης και εκτέλεσής του, τηρουμένων των διατάξεων της συστατικής πράξης. Όταν το προς εκτέλεση έργο αποσκοπεί στην επένδυση χρημάτων της κληρονομιάς η έγκριση παρέχεται από την αρμόδια αρχή.

2. Η ανάθεση και εκτέλεση έργων για εξυπηρέτηση ή λειτουργία κοινωφελούς σκοπού, συμπεριλαμβανομένων και των τυχόν απαιτούμενων τεχνικών μελετών αυτού γίνεται, κατόπιν αιτήματος του εκτελεστή της διαθήκης από τις τεχνικές υπηρεσίες του αρμόδιου εκ του σκοπού Υπουργείου ή τις υπηρεσίες που εκτελούν τα έργα του, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των νόμων 3316/2005 και 3669/2008.

3. Αν ο προϋπολογισμός του έργου, όπως προκύπτει από την εγκεκριμένη μελέτη αυτού, δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατό χιλιάδων (100.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, διεξάγεται πρόχειρος διαγωνισμός από την τεχνική υπηρεσία του φορέα που ανέλαβε την εκτέλεση του έργου. Ο διαγωνισμός μπορεί να διεξαχθεί και από τον εκτελεστή της διαθήκης, αν αυτός υπέβαλε έγγραφο αίτημα προς το φορέα και αυτό απορρίφθηκε ρητά, ή και σιωπηρά με την άπρακτη πάροδο τρίμηνης προθεσμίας. Για τη διεξαγωγή του διαγωνισμού ανατίθεται με διαπραγμάτευση, ύστερα από την υποβολή τριών (3) τουλάχιστον γραπτών προσφορών, η εκπόνηση μελέτης του προβλεπόμενου έργου, με αμοιβή όχι μεγαλύτερη των δεκαπέντε χιλιάδων (15.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, στην οποία περιλαμβάνεται και η εκ μέρους του μελετητή υποστήριξη του εκτελεστή στη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης του έργου, ως επιβλέπωντος μηχανικού.

Για την ανάθεση του έργου επί τη βάση της εκπονηθείσας μελέτης, εκδίδεται συνοπτική προκήρυξη για την υποβολή γραπτών προσφορών. Η προκήρυξη αναρτάται στην ιστοσελίδα του Υπουργείου Οικονομικών και του Δήμου εντός των χωρικών ορίων του οποίου πρόκειται να εκτελεστεί το έργο, επί είκοσι (20) τουλάχιστον ημέρες πριν την ορισμένη ημέρα υποβολής προσφορών.

4. Όταν η δαπάνη του έργου, συμπεριλαμβανομένης της δαπάνης της μελέτης, δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ, το έργο ανατίθεται απευθείας στον ενδιαφερόμενο που υπέβαλε τη χαμηλότερη προσφορά, μετά από έγγραφη πρόσκληση του εκτελεστή προς ενδιαφερόμενους και υποβολή τριών (3) τουλάχιστον εγγράφων προσφορών.

5. Η ανάθεση του έργου ανακοινώνεται στην αρμόδια αρχή, η οποία έχει δικαίωμα να ελέγχει οποτεδήποτε την εκτέλεση του έργου. Η πληρωμή της αμοιβής του μελετητή – συμβούλου μηχανικού και του αναδόχου εκτέλεσης του έργου γίνεται από τον εκτελεστή της διαθήκης με βάση τη σύμβαση.

6. Το έργο παραλαμβάνεται ποιοτικά και ποσοτικά από Επιτροπή Παραλαβής την οποία συγκροτεί η αρμόδια αρχή και αποτελείται από έναν τεχνικό υπάλληλό της, έναν υπάλληλο του αρμόδιου εκ του σκοπού Υπουργείου και ένα τρίτο άτομο, δημόσιο υπάλληλο ή ιδιώτη με εξειδικευμένες γνώσεις. Η παραλαβή συντελείται μέσα σε έξι (6) μήνες από την πρόσκληση του εκτελεστή, αλλιώς συντελείται αυτοδίκαια. Μετά την παραλαβή υποβάλλεται από τον εκτελεστή στην αρμόδια αρχή απολογισμός της δαπάνης με τα σχετικά δικαιολογητικά.

7. Αν πρόκειται να εκτελεστούν περισσότερα έργα, συντάσσεται από τον εκτελεστή πρόγραμμα για τα έργα που θα εκτελεστούν μέσα στο οικονομικό έτος. Το πρόγραμμα υποβάλλεται στην αρμόδια αρχή τουλάχιστον τρεις (3) μήνες προ της ενάρξεως του εν λόγω οικονομικού έτους. Το πρόγραμμα εγκρίνεται από την αρμόδια αρχή και τον αρμόδιο εκ του σκοπού Υπουργό.

8. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι ειδικότεροι όροι του πρόχειρου διαγωνισμού και της απευθείας ανάθεσης που διεξάγει ο εκτελεστής της διαθήκης για την εκπόνηση της μελέτης και την ανάθεση και εκτέλεση του έργου, οι όροι της σύμβασης που υπογράφεται μεταξύ εκτελεστή και μελετητή ή/και εργολάβου και τα έγγραφα τα οποία οφείλει να τηρεί η υπηρεσία ή ο εκτελεστής κατά περίπτωση για τον κατασταλτικό έλεγχο της αρμόδια αρχής και όλες οι απαιτούμενες λεπτομέρειες για την εφαρμογή του παρόντος άρθρου. Μέχρι την έκδοση της απόφασης οι σχετικές διαδικασίες διεξάγονται με ευθύνη του εκτελεστή.

Άρθρο 46

Κληροδοσίες υπέρ κοινωφελών σκοπών

1. Όταν καταλείπονται κληροδοσίες χρηματικών ποσών σε κοινωφελή ιδρύματα ή άλλα εκτός του Δημοσίου πρόσωπα υπέρ κοινωφελών σκοπών, ο κληροδόχος οφείλει να ενημερώσει εγγράφως το Υπουργείο Οικονομικών. Κατά τα λοιπά ισχύει ανάλογα το άρθρο 25.

2. Διάταξη διαθήκης ή δικαιοπραξίας εν ζωή, με την οποία διατίθεται περιουσία για την ίδρυση ναού, αν δεν ορίζεται διαφορετικά, εκτελείται από τον εκτελεστή ή τον βεβαρημένο κληρονόμο ή κληροδόχο και αν τα πρόσωπα αυτά αδρανούν ή εμποδίζουν με οποιοδήποτε τρόπο την εκτέλεση του έργου, η εκτέλεση και η εκπροσώπηση αναλαμβάνονται από τον οικείο Μητροπολίτη. Σε περίπτωση ναού ή χώρου λατρείας δόγματος ή θρησκείας πλην εκείνης της Ανατολικής Ορθόδοξης Εκκλησίας του Χριστού, η εκτέλεση και η εκπροσώπηση αναλαμβάνονται από τον Υπουργό Παιδείας, Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού.

Άρθρο 47

Υποτροφίες-Διαγωνισμοί

Αν από τη συστατική πράξη προβλέπεται η χορήγηση υποτροφιών ή βοηθημάτων, οικονομικών ενισχύσεων και βραβείων από πρόσωπα εκτός του Δημοσίου, που δεν αποτελούν ιδρύματα, εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις του άρθρου 56.

Άρθρο 48

Παράλειψη διαγωνισμού - Προμήθειες - Υπηρεσίες

1. Όταν εξαιρετικοί ή ειδικοί λόγοι επιβάλλουν την παράλειψη του διαγωνισμού μπορεί να επιτρέπεται, με ειδικά αιτιολογημένη απόφαση της αρμόδιας αρχής, η χωρίς διαγωνισμό σύναψη ή τροποποίηση συμβάσεων που αφορούν εκκαθάριση, διοίκηση και διαχείριση περιουσιών υπέρ κοινωφελών σκοπών ή έργων του παρόντος κεφαλαίου.

2. Συμβάσεις προμηθειών και παροχής υπηρεσιών, συνάπτονται ύστερα από πρόχειρο διαγωνισμό και υποβάλλονται στην αρμόδια αρχή για έγκριση. Η αρμόδια αρχή οφείλει να εγκρίνει τις συμβάσεις μέσα σε προθεσμία ενός (1) μηνός από την υποβολή τους, μετά την

παρέλευση της οποίας τεκμαίρεται η έγκριση. Συμβάσεις προμηθειών ή παροχής υπηρεσιών, το αντικείμενο των οποίων κατ' αξία δεν υπερβαίνει τις είκοσι χιλιάδες (20.000) ευρώ, χωρίς ΦΠΑ, συνάπτονται εγγράφως με απευθείας ανάθεση, ύστερα από λήψη τριών (3) τουλάχιστον εγγράφων προσφορών.

3. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι ειδικότεροι όροι των διαγωνισμών της προηγούμενης παραγράφου, οι όροι των συμβάσεων που υπογράφονται και οι περιπτώσεις εξαίρεσης από την υποχρέωση διεξαγωγής διαγωνισμού.

Άρθρο 49

Λήξη έργου και λογοδοσία

- Καταβολή αμοιβής και δαπανών

1. Το λειτούργημα του εκτελεστή διαθήκης παύει με την έγκριση της οριστικής λογοδοσίας επί της εκκαθάρισης της κληρονομίας, αν από τη διαθήκη προκύπτει ότι δεν έχει ο ίδιος καθήκον την εκπλήρωση του σκοπού, άλλως με την εκπλήρωση αυτού. Όταν από τη συστατική πράξη προκύπτει ότι ο οριζόμενος εκτελεστής δεν έχει καθήκοντα εκκαθάρισης ή επιδίωξης του σκοπού δεν υποβάλλει λογοδοσία.

Κατά τα λοιπά, ως προς το περιεχόμενο της λογοδοσίας, τον χρόνο υποβολής, τον έλεγχο και τον καταλογισμό έχουν εφαρμογή οι διατάξεις του άρθρου 31.

2. Στους εκτελεστές διαθηκών χορηγείται, αν δεν απαγορεύεται ρητώς από τη διαθήκη, αμοιβή και δαπάνες, με ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων του άρθρου 30.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ζ΄ ΚΟΙΝΩΦΕΛΗ ΙΔΡΥΜΑΤΑ

Άρθρο 50

Σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος

1. Περιουσία διατιθέμενη κατά τα οριζόμενα στην παρ. 1 του άρθρου 1 του παρόντος συνιστά ίδρυμα που διοικείται κατά τα οριζόμενα στη συστατική πράξη, όταν η εκτέλεση του κοινωφελούς σκοπού ανατίθεται σε φυσικά πρόσωπα ή σε νομικά πρόσωπα που συνιστώνται με αυτήν. Ομοίως συνιστά αυτοτελές ίδρυμα η διάθεση περιουσίας σε υφιστάμενα νομικά πρόσωπα για κοινωφελείς σκοπούς, όταν ορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησής της.

2. Περιουσία, που καταλείπεται σε υφιστάμενα ιδρύματα, σωματεία, οργανισμούς τοπικής αυτοδιοίκησης και λοιπά νομικά πρόσωπα, με επιδιωκόμενο σκοπό επαρκώς προσδιοριζόμενο και διαφορετικό από αυτόν που επιδιώκει το υφιστάμενο νομικό πρόσωπο, χωρίς να καθορίζεται ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης, αποτελεί ομάδα περιουσίας διακεκριμένη από την περιουσία του νομικού προσώπου (κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης).

3. Αν δεν προσδιορίζεται ειδικότερα ή δεν συνάγεται επαρκώς από τη συστατική πράξη ο επιδιωκόμενος σκοπός, θεωρείται ότι η περιουσία έχει καταλειφθεί για την εξυπηρέτηση του σκοπού, που επιδιώκει κατά τον προορισμό του το νομικό πρόσωπο και εντάσσεται στην υπόλοιπη περιουσία του. Αν ο σκοπός είναι όμοιος, ο δε οριζόμενος ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης διαφέρει μόνο σε επουσιώδη σημεία από τον τρόπο διοίκησης του υφιστάμενου νομικού προσώπου που προσδιορίζεται από το καταστατικό ή τον οργανισμό του, τότε

εφαρμόζεται το προηγούμενο εδάφιο, ο δε κατά τα ανωτέρω ιδιαίτερος τρόπος διοίκησης τηρείται κατά το δυνατόν. Αν προκύψει διαφωνία για τον τρόπο εφαρμογής των διατάξεων της παραγράφου αυτής αποφασίζει η αρμόδια αρχή μετά από γνώμη του Συμβουλίου, είτε απευπάγγελα είτε κατόπιν αιτήσεως οποιουδήποτε ενδιαφερόμενου.

4. Κοινωφελής περιουσία κάθε είδους που περιέρχεται σε υπάρχον ίδρυμα ή άλλο νομικό πρόσωπο ως κληρονόμο, κληροδόχο ή δωρεοδόχο, καθ' οιονδήποτε τύπο ή και ατύπως, αναγγέλλεται υποχρεωτικά στην αρμόδια αρχή.

Άρθρο 51

Έγκριση σύστασης κοινωφελούς ιδρύματος - Διάλυση

1. Για τη σύσταση κοινωφελούς ιδρύματος ως ιδιαίτερου νομικού προσώπου εκδίδεται προεδρικό διάταγμα, με πρόταση του Υπουργού Οικονομικών και του αρμόδιου εκ του σκοπού Υπουργού. Με το διάταγμα κυρώνεται ο οργανισμός του ιδρύματος, ο οποίος συντάσσεται από τον εκτελεστή ή τους διοικητές του ιδρύματος σύμφωνα με τα οριζόμενα στη συστατική πράξη ή από την αρμόδια αρχή σε περίπτωση αμελείας αυτών. Οι προτεινόντες Υπουργοί μπορούν να τροποποιούν το υποβληθέν από τον εκτελεστή ή τους διοικητές σχέδιο, τηρουμένων των όρων της συστατικής πράξης.

2. Το ίδρυμα διαλύεται σύμφωνα με τη διαδικασία της προηγούμενης παραγράφου, για τους λόγους που ορίζονται στον οργανισμό του ή όταν συντρέχει περίπτωση εφαρμογής της παραγράφου 1 του άρθρου 76.

Άρθρο 52

Οργανισμός ιδρύματος

1. Με τον οργανισμό του ιδρύματος ορίζονται η μορφή, η επωνυμία, η διοίκηση και εκπροσώπησή του, η περιουσία, η οικονομική του διαχείριση, τα μέσα και ο τρόπος εκτέλεσης του σκοπού και συμπληρώνονται τυχόν ελλείψεις των όρων της συστατικής πράξης. Αν στον οργανισμό ορίζεται άρτιος αριθμός μελών του διοικητικού συμβουλίου ρυθμίζονται τα θέματα λήψης αποφάσεων σε περίπτωση ισοψηφίας. Τροποποιήσεις του οργανισμού εγκρίνονται σύμφωνα με την παρ. 1 του άρθρου 51.

2. Όταν συνιστάται κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης σε κοινωφελές ίδρυμα ή νομικό πρόσωπο κάθε μορφής ή γίνεται αυτό δέκτης σημαντικής χορηγίας για την επίτευξη του σκοπού του και τίθενται όροι του χορηγού για τη διοίκηση και λειτουργία του σχετικά με την αξιοποίηση της χορηγίας, επιτρέπεται η τροποποίηση του οργανισμού του. Η τροποποίηση διενεργείται με απόφαση του αρμόδιου κατά το νόμο οργάνου και έγκριση της αρμόδιας αρχής, εφόσον κρίνεται αναγκαία και δεν συνάγεται αντίθετη βούληση του διαθέτη ή του δωρητή. Κάθε σχετική αμφισβήτηση επιλύεται από το δικαστήριο του άρθρου 11.

Άρθρο 53

Εποπτεία

1. Περιουσίες του άρθρου 50 εκκαθαρίζονται κατά τα οριζόμενα στα άρθρα 41 και 42 του παρόντος και υπάγονται στην εποπτεία της αρμόδιας αρχής. Με τον οργανισμό μπορεί να καθορίζεται το εύρος της εποπτείας της αρμόδιας αρχής, λαμβανομένης υπόψη της προέλευσης της περιουσίας.

2. Κοινωνική ιδρύματα που εξαιρούνται με ειδικές διατάξεις της εποπτείας της αρμόδιας αρχής του παρόντος κώδικα, υπέχουν σε κάθε περίπτωση υποχρέωση υποβολής προς έλεγχο του προϋπολογισμού και απολογισμού τους, κατά τις διατάξεις του άρθρου 59.

Άρθρο 54

Συγχώνευση ιδρυμάτων - Συμβάσεις

1. Επιτρέπεται η συγχώνευση ιδρυμάτων και η σύσταση νέου ενιαίου ιδρύματος, με τήρηση της διαδικασίας της παραγράφου 1 του άρθρου 50, ύστερα από συμφωνία των διοικήσεων τους που υπόκειται στον τύπο του συμβολαιογραφικού εγγράφου, εφόσον εκπληρώνουν τον ίδιο ουσιαστικό κοινωνικό σκοπό και προς τον σκοπό της αποτελεσματικότερης εκτέλεσής του. Ο οργανισμός του νέου ιδρύματος περιέχει όλα τα στοιχεία των συστατικών πράξεων των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων και ορίζει τον ενιαίο σκοπό, πλήρως ανταποκρινόμενο στη βούληση των ιδρυτών. Το νέο ίδρυμα υπεισέρχεται ως καθολικός διάδοχος στα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις των συγχωνευόμενων ιδρυμάτων.

2. Για τη μελέτη και εκτέλεση σημαντικών έργων και την παροχή υπηρεσιών κάθε είδους, στο πλαίσιο επίτευξης των σκοπών τους, τα κοινωνική ιδρύματα μπορούν να συνάπτουν προγραμματικές και άλλες συμβάσεις με το Δημόσιο ή επιστημονικούς φορείς και άλλα νομικά πρόσωπα ιδιωτικού ή δημόσιου δικαίου, που έχουν τον ίδιο ή συναφή σκοπό. Οι συμβάσεις εγκρίνονται από την αρμόδια αρχή και υπόκεινται στον προσυμβατικό έλεγχο του Ελεγκτικού Συνεδρίου, όταν ο προϋπολογισμός τους υπερβαίνει τα όρια που τίθενται στις κείμενες διατάξεις για τον έλεγχο των συμβάσεων των φορέων του δημόσιου τομέα.

Άρθρο 55

Κατανομή περιουσίας υπέρ περισσότερων σκοπών –

συγκληρονομία

1. Εφόσον έχει καταλειφθεί περιουσία σε ίδρυμα για την εκπλήρωση περισσότερων σκοπών και δεν προκύπτει από τη συστατική πράξη η κατανομή της κατά σκοπό, κατανέμεται με απόφαση των διοικήτων του ιδρύματος που εγκρίνεται με απόφαση της αρμόδιας αρχής.

2. Αν το ίδρυμα εγκαθίσταται ως συγκληρονόμος, εφαρμόζονται σε αυτό αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 29 που αφορούν το Δημόσιο ως συγκληρονόμο.

Άρθρο 56

Χορήγηση υποτροφιών

1. Αν με συστατική πράξη έχει ανατεθεί σε ίδρυμα η χορήγηση υποτροφιών και δεν προβλέπεται από συστατική πράξη ή τον Οργανισμό του η διεξαγωγή διαγωνισμού, οι υποτροφίες χορηγούνται με την έγκριση της αρμόδιας αρχής, η οποία δίνεται ύστερα από γνώμη της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού και έλεγχο τήρησης των όρων της συστατικής πράξης. Αν προβλέπεται η διεξαγωγή διαγωνισμού, διενεργείται κατά τις διατάξεις του άρθρου 38, με προκήρυξη που συντάσσει το ίδρυμα, η οποία εγκρίνεται μέσα σε τριάντα (30) ημέρες από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη της αρμόδιας περιφερειακής υπηρεσίας του Υπουργείου Παιδείας και Θρησκευμάτων, Πολιτισμού και Αθλητισμού .

2. Μετά την επιλογή των υποτρόφων συνάπτεται σύμβαση μεταξύ αυτών και της διοίκησης του ιδρύματος, με βάση τους όρους της προκήρυξης. Ειδικότερα θέματα απονομής υποτροφιών εκ μέρους των ιδρυμάτων μπορεί να ρυθμίζονται με την απόφαση της παρ. 6 του άρθρου 38.

3. Οι διατάξεις του παρόντος άρθρου εφαρμόζονται ανάλογα και στις περιπτώσεις που με συστατική πράξη έχει ανατεθεί σε ιδρύματα η χορήγηση οικονομικών ενισχύσεων, βοηθημάτων και βραβείων.

Άρθρο 57

Σύσταση φορέων αξιοποίησης της περιουσίας ιδρυμάτων

1. Με έγκριση της αρμόδιας αρχής μπορεί να επιτρέπεται σε ένα ή περισσότερα ιδρύματα να συνιστούν ειδικούς φορείς για την αξιοποίηση της περιουσίας τους ή να αναθέτουν την αξιοποίηση αυτή σε υφιστάμενους φορείς ή επιχειρήσεις, με τους όρους που τίθενται στην απόφαση έγκρισης. Η διαχείριση και αξιοποίηση της περιουσίας από τους ως άνω φορείς υπόκειται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής και τα όργανα διοίκησης του ιδρύματος ευθύνονται για τις πράξεις και παραλείψεις τους.

2. Αν κριθεί ότι ο τρόπος διαχείρισης αποβαίνει ασύμφορος για το ίδρυμα, μπορεί να ανακαλείται η απόφαση της παραγράφου 1, με την ίδια διαδικασία που εκδόθηκε.

Άρθρο 58

Διαχειριστικές πράξεις

1. Για την εκποίηση και εκμίσθωση ακινήτων των ιδρυμάτων εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των παρ. 2, 3 και 4 του άρθρου 42 του παρόντος κώδικα.

2. Με απόφαση της αρμόδιας αρχής εγκρίνεται η απόκτηση ακίνητης περιουσίας από τα ιδρύματα, είτε με αγορά κατόπιν διαπραγμάτευσης, είτε με άλλο νόμιμο τρόπο, όπως ιδίως συμμετοχή σε πλειστηριασμό, ανταλλαγή, αντιπαροχή, δικαστική ή εκούσια διανομή. Για την έκδοση της απόφασης απαιτείται να αποδεικνύεται ότι προηγήθηκε έρευνα αγοράς και αξιολόγηση της καταλληλότητας του προς απόκτηση ακινήτου για το σκοπό που προορίζεται.

3. Για την σύναψη και εκτέλεση συμβάσεων ανάθεσης και εκτέλεσης έργων και λοιπών συμβάσεων των ιδρυμάτων, εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις του άρθρου 45, εκτός αν το ίδρυμα διαθέτει οργανωμένη τεχνική υπηρεσία, οπότε αναθέτει στην περίπτωση αυτή την εκπόνηση των μελετών και την εκτέλεση των έργων του με τις δικές του δυνάμεις, με εφαρμογή των διατάξεων των ν. 3316/2005 και 3669/2008 ή της τυχόν υφιστάμενης ειδικής νομοθεσίας του. Επιτρέπεται η διεξαγωγή πρόχειρου διαγωνισμού για την εκτέλεση έργων, σύμφωνα με τις παρ. 3 έως 5 του άρθρου 45, όταν ο προϋπολογισμός τους δεν υπερβαίνει το ποσό των εκατόν σαράντα χιλιάδων (140.000) ευρώ χωρίς ΦΠΑ. Στην περίπτωση αυτή ανατίθεται απευθείας η μελέτη και επίβλεψη του έργου, αν η σχετική δαπάνη δεν υπερβαίνει το ποσό των είκοσι χιλιάδων (20.000) ευρώ χωρίς Φ.Π.Α.

4. Απαγορεύεται η σύναψη συμβάσεων με τα πρόσωπα που διοικούν το ίδρυμα ή διαχειρίζονται την περιουσία του, τους συζύγους και τους συγγενείς των προσώπων αυτών εξ αίματος ή εξ αγχιστείας μέχρι του τρίτου βαθμού καθώς και τα νομικά πρόσωπα που ελέγχονται από τους ανωτέρω. Νομικό πρόσωπο θεωρείται ότι ελέγχεται από τα ανωτέρω πρόσωπα αν συντρέχει μία από τις προϋποθέσεις του άρθρου 42ε του κ.ν.2190/20.

5. Με κοινές αποφάσεις των Υπουργών Οικονομικών, Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας, Υποδομών, Μεταφορών και Δικτύων και του αρμόδιου εκ του σκοπού Υπουργού, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να εγκρίνεται Κανονισμός Ανάθεσης και Εκτέλεσης Έργων ιδρυμάτων, με βάση τις γενικές αρχές που διέπουν τη διαδικασία ανάθεσης και εκτέλεσης δημοσίων έργων και τις προσαρμογές που κρίνονται αναγκαίες και εξυπηρετούν την ιδιαίτερη φύση και τις ανάγκες τους.

6. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να καθορίζονται οι αποδοχές των απασχολούμενων με οποιαδήποτε σχέση και των διευθυντικών στελεχών των ιδρυμάτων και οι αποζημιώσεις των μελών των διοικήσεών τους, εφόσον δεν ορίζεται διαφορετικά στην συστατική τους πράξη, βάσει των προσόντων τους, του χρόνου απασχόλησής τους και των αποδοχών των υπαλλήλων του ιδιωτικού τομέα.

Άρθρο 59

Προϋπολογισμοί ιδρυμάτων

1. Τα ιδρύματα υποβάλλουν κάθε έτος στην αρμόδια αρχή προϋπολογισμό, απολογισμό και ισολογισμό. Συντάσσουν επίσης ανά διετία σχέδια διαχείρισης και αξιοποίησης της περιουσίας.

2. Ο προϋπολογισμός και ο απολογισμός των εσόδων και εξόδων των ιδρυμάτων, καθώς και ισολογισμός τους συντάσσονται με βάση τις ρυθμίσεις του Π.Δ. της παρ. 3 του άρθρου 34. Αν εκτελούνται περισσότεροι σκοποί, εμφανίζονται στον προϋπολογισμό σε ιδιαίτερα κεφάλαια. Μαζί με τον απολογισμό καταρτίζεται και υποβάλλεται γενικός ισολογισμός της περιουσίας του ιδρύματος, στον οποίο περιλαμβάνεται η γενική κατάσταση του ενεργητικού και παθητικού κατά τη λήξη του οικονομικού έτους και όλες οι μεταβολές στα περιουσιακά στοιχεία του ιδρύματος κατά τη διάρκεια του οικονομικού έτους, που αναγράφονται σε ιδιαίτερες απολογιστικές καταστάσεις. Ο προϋπολογισμός, ισολογισμός και απολογισμός αναρτώνται στο διαδικτυακό τόπο του ιδρύματος, εφόσον υπάρχει και αποστέλλονται για ανάρτηση στο διαδικτυακό τόπο της αρμόδιας αρχής. Η παράλειψη ανάρτησης στο διαδίκτυο αποτελεί παράβαση υποχρέωσης, η οποία τιμωρείται σύμφωνα με την παρ 2 α' του άρθρου 71.

3. Η οικονομική διαχείριση των ιδρυμάτων είναι ετήσια και συμπίπτει με το ημερολογιακό έτος. Για ορισμένες κατηγορίες ιδρυμάτων μπορεί με απόφαση της αρμόδιας αρχής να ορίζεται διαφορετική διαχειριστική περίοδος, αν υπάρχουν ειδικοί λόγοι.

Ο προϋπολογισμός των εσόδων και εξόδων υποβάλλεται τρεις (3) μήνες πριν από την έναρξη του οικονομικού έτους, ο δε απολογισμός μαζί με τον ισολογισμό μέσα σε δύο (2) μήνες από τη λήξη του. Αν διαπιστώνεται αδικαιολόγητη καθυστέρηση ή άρνηση υποβολής των ετήσιων προϋπολογισμών και απολογισμών, η αρμόδια αρχή εκδίδει άμεσα και κοινοποιεί ειδοποίηση στα πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία υπάρχουν καταθέσεις των ιδρυμάτων, τα οποία υποχρεούνται να αρνούνται την απόδοση των καταθέσεων, όπως και την εκτέλεση εντολής πληρωμής σε βάρος των καταθέσεων αυτών, ευθύνονται δε έναντι του ιδρύματος για κάθε ζημιά, που υπέστη από την παράλειψή τους. Την αγωγή στην περίπτωση αυτή μπορεί να εγείρει και το Δημόσιο.

4. Οι προϋπολογισμοί και απολογισμοί εγκρίνονται με πράξη της αρμόδιας αρχής. Με την πράξη έγκρισης επιτρέπεται η τροποποίηση των ποσών των εσόδων και εξόδων που αναγράφονται στον προϋπολογισμό ή η εγγραφή νέων εσόδων και εξόδων για λόγους νομιμότητας ή ασυμφωνίας με τους ορισμούς ή το σκοπό της συστατικής πράξης ή αν οι

δαπάνες κρίνονται υπερβολικές σε σχέση με τον επιδιωκόμενο σκοπό και τα διατιθέμενα για την εκπλήρωσή του ποσά, οπότε περικόπτονται στο εύλογο μέτρο. Μέχρι την έγκριση, η διοίκηση των εσόδων και εξόδων του ιδρύματος ενεργείται με βάση τον προϋπολογισμό, που εγκρίθηκε το προηγούμενο έτος. Αν ο προϋπολογισμός δεν εγκριθεί εντός τεσσάρων (4) μηνών από την υποβολή του και η διοίκηση των εσόδων και εξόδων δεν μπορεί να ενεργηθεί σύμφωνα με το προηγούμενο εδάφιο, εκτελείται με υπεύθυνη δήλωση της διοίκησης του ιδρύματος ή του διαχειριστή, για την αναγκαιότητα ή το επείγον της δαπάνης.

5. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ορίζονται οι λεπτομέρειες κατάρτισης των προϋπολογισμών και απολογισμών, του περιεχομένου τους, των υποβαλλόμενων δικαιολογητικών και των βιβλίων, που τηρούνται από τα ιδρύματα, του τρόπου πληρωμής των εξόδων των ιδρυμάτων και είσπραξης των εσόδων τους και λοιπών συναφών ζητημάτων.

6. Στις περιουσίες του παρόντος κεφαλαίου με ετήσια έσοδα περισσότερα από πενήντα χιλιάδες (50.000) ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο από δύο εκατομμύρια (2.000.000) ευρώ, διενεργείται ετήσιος τακτικός έλεγχος της διαχείρισης από ελεγκτικά γραφεία του άρθρου 21. Για περιουσίες που δεν υπερβαίνουν τα πιο πάνω όρια διενεργείται έλεγχος δειγματοληπτικός κατά την κρίση της αρμόδιας αρχής. Για την υποβολή έκθεσης, το επανέλεγχο και τον καταλογοισμό εφαρμόζονται οι διατάξεις των παρ. 3 – 6 του άρθρου 31.

Η αρμόδια αρχή μπορεί να ζητεί την διενέργεια έκτακτου διαχειριστικού ελέγχου από ελεγκτικά γραφεία και σε κάθε άλλη περίπτωση.

7. Οι διατάξεις του παρόντος και του επομένου άρθρου εφαρμόζονται και επί των περιουσιών της παραγράφου 2 του άρθρου 50. Για κάθε κεφάλαιο αυτοτελούς διαχείρισης υποβάλλεται ιδιαίτερος προϋπολογισμός, απολογισμός και ισολογισμός.

Άρθρο 60

Πιστώσεις και δαπάνες

1. Δεν επιτρέπεται καμία μεταβολή, ούτε μεταφορά πιστώσεων, από κεφάλαιο σε κεφάλαιο ή από άρθρο σε άρθρο του προϋπολογισμού ιδρύματος, χωρίς προηγούμενη έγκριση της αρμόδιας αρχής. Κατ'εξαίρεση μπορεί η αρμόδια αρχή να εγκρίνει, μέσα σε προθεσμία 15 ημερών από την υποβολή σχετικού αιτήματος, την πληρωμή δαπάνης πέραν των προβλέψεων του προϋπολογισμού, η οποία προέκυψε από λόγους ανώτερης βίας. Η άπρακτη πάροδος της προθεσμίας, θεωρείται ως έγκριση της πληρωμής.

2. Δεν επιτρέπεται καμία δαπάνη σε βάρος των ιδρυμάτων, χωρίς προηγούμενη αναγραφή στον εγκεκριμένο προϋπολογισμό, εκτός αν αφορά την εξόφληση κάθε είδους χρεών προς το Δημόσιο.

3. Κάθε δαπάνη, που ενεργείται κατά παράβαση των διατάξεων του παρόντος κώδικα και των κανονιστικών πράξεων που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότησή του ή της συστατικής πράξης ή του οργανισμού ή χωρίς την έγκριση του προϋπολογισμού ή με υπέρβαση των πιστώσεων που αναγράφονται σ' αυτόν, βαρύνει αλληλεγγύως και εις ολόκληρο τους διοικητές ή διαχειριστές, που έδωσαν εντολή για τη δαπάνη και καταλογίζεται με πράξη της αρμόδιας αρχής, μετά από έλεγχο από Οικονομικό Επιθεωρητή ή ελεγκτικό γραφείο του άρθρου 21 και γνώμη του Συμβουλίου. Ο καταλογοισμός μπορεί να επεκτείνεται και στους υπαλλήλους – διαχειριστές του ιδρύματος, εφόσον αυτοί είναι υπαίτιοι ή συνέργησαν στη μη νόμιμη δαπάνη. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται αναλόγως οι διατάξεις των παρ. 4 και 5 του άρθρου 31.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Η΄
ΣΧΟΛΑΖΟΥΣΕΣ ΚΛΗΡΟΝΟΜΙΕΣ

Άρθρο 61

Σχολάζουσα κληρονομία

1. Στοιχεία και πληροφορίες που περιέρχονται σε υπηρεσίες του δημοσίου ή νομικά πρόσωπα του δημόσιου τομέα για την ύπαρξη κληρονομίας χωρίς εμφανή κληρονόμο διαβιβάζονται στην Αποκεντρωμένη Διοίκηση της τελευταίας κατοικίας του κληρονομούμενου, η οποία προβαίνει σε εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας, πιθανολογεί την ύπαρξη ή μη κληρονόμων και ενημερώνει για τις ενέργειές της το Υπουργείο Οικονομικών. Ιδιαίτερη υποχρέωση ενημέρωσης έχει η Διεύθυνση Οικονομικών Υπηρεσιών (Δ.Ο.Υ.) του κληρονομούμενου, εφόσον παρέλθει εξάμηνο από τον θάνατό του, χωρίς να εμφανιστούν οι κληρονόμοι του, προκειμένου να διοριστεί κηδεμόνας ή να βεβαιωθεί το κληρονομικό δικαίωμα του Δημοσίου.

2. Εφόσον προκύπτει ανάγκη ορισμού κηδεμόνα και αρμοδιότητα του Υπουργού Οικονομικών, ο σχετικός φάκελος διαβιβάζεται στο Υπουργείο αυτό. Αν από τα στοιχεία πιθανολογείται σφόδρα ότι δεν υπάρχει κληρονόμος πλην του δημοσίου, ο διορισμός κηδεμόνα παραλείπεται και υποβάλλεται αίτηση στο δικαστήριο της κληρονομίας για τη βεβαίωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, σύμφωνα με το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα και με ανάλογη εφαρμογή της παραγράφου 5.

3. Η αρμόδια αρχή διορίζει κηδεμόνα για την προσωρινή διοίκηση της κληρονομίας και την εξακρίβωση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου όταν ο κληρονόμος είναι άγνωστος ή δεν είναι βέβαιο ότι αποδέχθηκε την κληρονομία. Για το διορισμό κηδεμόνα ενημερώνεται χωρίς καθυστέρηση η γραμματεία του δικαστηρίου της κληρονομίας. Ο επικαλούμενος κληρονομικό δικαίωμα μπορεί να ζητήσει οποτεδήποτε τη βεβαίωση του κληρονομικού του δικαιώματος, με αίτησή του προς το δικαστήριο της κληρονομίας, η οποία κοινοποιείται στην αρμόδια αρχή, επί ποινή απαραδέκτου της συζητήσεώς της.

4. Συμπληρωματικά προς τις διατάξεις του παρόντος κεφαλαίου εφαρμόζονται και τα άρθρα 1866, 1867, 1868 και 1870 του Αστικού Κώδικα.

5. Αν δεν υπάρχουν συγκεκριμένα αποτελέσματα ενεργειών του κηδεμόνα και του τυχόν αντικαταστάτη του μετά την παρέλευση διετίας από του αρχικού διορισμού ούτε σχετική εκκρεμοδικία και πιθανολογείται με γνώμη του Συμβουλίου ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το Δημόσιο, το έργο του θεωρείται ως περαιωθέν και ζητείται η αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου κατά το άρθρο 1868 του Αστικού Κώδικα. Πριν την υποβολή της αίτησης δημοσιεύεται πρόσκληση της αρμόδιας αρχής προς όσους τυχόν αξιώνουν κληρονομικό δικαίωμα, προκειμένου να αναγγείλουν το δικαίωμά τους σε προθεσμία τριών μηνών. Η πρόσκληση δημοσιεύεται σε δύο ημερήσιες εφημερίδες πανελλήνιας κυκλοφορίας και αναρτάται στην ιστοσελίδα της αρμόδιας αρχής επί ένα τουλάχιστον μήνα και η προθεσμία αναγγελίας αρχίζει από την ολοκλήρωση των δημοσιεύσεων.

6. Με την αναγνώριση του κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου, θεωρείται ότι η κληρονομία επάγεται σ' αυτό χωρίς όρο και για την εκκαθάρισή της, εφόσον απαιτείται, εφαρμόζονται οι διατάξεις του Κεφαλαίου Δ.

Άρθρο 62

Διορισμός – Καθήκοντα –Λήξη του έργου

1. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας διορίζεται κατά το άρθρο 16 από την αρμόδια αρχή αυτεπαγγέλτως ή κατόπιν αιτήματος δημόσιας αρχής ή οποιουδήποτε προσώπου έχει έννομο προς τούτο συμφέρον, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου για την ιδιότητα της κληρονομίας ως σχολάζουσας, εφαρμοζομένων κατά τα λοιπά αναλόγως των διατάξεων των άρθρων 17 έως 20, 22 έως 24 και 26 έως 28.

2. Για την εξακρίβωση των στοιχείων της κληρονομίας ο κηδεμόνας μπορεί να ζητεί πληροφορίες, πιστοποιητικά και αντίγραφα δημοσίων εγγράφων από κάθε δημόσια ή τοπική αρχή, γραμματείες δικαστηρίων, υποθηκοφύλακες, κτηματολογικά γραφεία και συμβολαιογράφους. Οι αρχές και τα πρόσωπα αυτά υποχρεούνται να χορηγούν τις ζητούμενες πληροφορίες, πιστοποιητικά ή αντίγραφα ατελώς, μέσα σε δεκαπέντε (15) το πολύ ημέρες από τη λήψη της σχετικής αίτησης.

3. Το λειτούργημα του κηδεμόνα παύει και ο κηδεμόνας παραδίδει την περιουσία στον κληρονόμο ή τον εκκαθαριστή, ύστερα από ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αν του κοινοποιηθεί δικαστική απόφαση περί αναγνώρισης του δικαιώματος του κληρονόμου ή περί εκκαθάρισης της κληρονομίας ή αν διαπιστωθεί το κληρονομικό δικαίωμα τρίτου με απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου.

Άρθρο 63

Λογοδοσία κηδεμόνα – Αμοιβή

1. Μετά τη λήξη του έργου του ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας, έχει την υποχρέωση να λογοδοτήσει στην αρμόδια αρχή. Η λογοδοσία περιλαμβάνει πλήρη έκθεση της γενόμενης διοίκησης της περιουσίας.

2. Ο κηδεμόνας σχολάζουσας κληρονομίας υποβάλλει στο πρώτο δίμηνο και στη συνέχεια κάθε εξάμηνο από το διορισμό του, ιδιαίτερο πίνακα με τα στοιχεία του ενεργητικού και παθητικού της κληρονομίας, με καταχώριση των εισπράξεων ή πληρωμών και συνοπτική έκθεση για τις έρευνες, που πραγματοποίησε για την εξακρίβωση της περιουσίας και των δικαιούχων κληρονόμων. Το αργότερο εντός δύο ετών οφείλει να ενημερώσει την αρμόδια αρχή για τα τελικά αποτελέσματα των ενεργειών του, υποβάλλοντας σχετική έκθεση και όλα τα στοιχεία, που συνέλεξε από αρμόδιες αρχές και από πληροφορίες.

3. Για την αμοιβή και τις δαπάνες του κηδεμόνα εφαρμόζεται ανάλογα το άρθρο 30.

Άρθρο 64

Φάκελοι και Μητρώο Σχολαζουσών Κληρονομιών

1. Οι αρμόδιες αρχές καταρτίζουν και τηρούν φακέλους και Μητρώο των σχολαζουσών κληρονομιών. Στους φακέλους περιλαμβάνονται α) Το όνομα του κληρονομούμενου, β) το είδος και η αποτίμηση της περιουσίας, γ) οι αναφορές και οι εκθέσεις του κηδεμόνα, καθώς και όλα τα στοιχεία σχετικά με τις ενέργειες διαχείρισης και διοίκησης, η αλληλογραφία κατά χρονολογική σειρά, οι προσκλήσεις της αρχής προς τον κηδεμόνα και η λογοδοσία του. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις των άρθρων 13 και 14 του παρόντος.

2. Μέσα σε έξι (6) μήνες από την έναρξη ισχύος του παρόντος οφείλουν οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών να αναγγείλουν στην αρμόδια αρχή τα στοιχεία της προηγούμενης παραγράφου σε έντυπη και ηλεκτρονική μορφή. Η παράλειψη αναγγελίας έχει ως συνέπεια την επιβολή των διοικητικών κυρώσεων της παρ. 2 του άρθρου 71.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Θ΄ **ΠΟΡΟΙ ΚΑΙ ΕΞΟΔΑ ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΩΝ**

Άρθρο 65

Πόροι

1. Στον κρατικό προϋπολογισμό προβλέπεται κάθε έτος ειδική δαπάνη για τη δημιουργία και τήρηση σε ηλεκτρονική μορφή φακέλων και του Μητρώου του Κεφαλαίου Β΄ και για τα έξοδα διοίκησης και εποπτείας, των περιουσιών του παρόντος κώδικα.

Έσοδα του προϋπολογισμού αυτού αποτελούν επίσης τα πρόστιμα του άρθρου 71 και τα ποσά δικαιώματος χρήσης και αντιτίμου δαπάνης που εισπράττονται σύμφωνα με την απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, που εκδίδεται κατά την παράγραφο 2 του άρθρου 14.

2. Για την αντιμετώπιση δαπανών των περιουσιών του παρόντος κώδικα, επιβάλλεται ετήσια παρακράτηση σε βάρος των εσόδων τους κατά ποσοστό 0,50 %. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να αναπροσαρμόζεται το ποσοστό αυτό και να καθορίζεται ο τρόπος και οι ειδικότερες λεπτομέρειες της παρακράτησης.

Το ποσό από την παρακράτηση εμφανίζεται στον κατά το άρθρο 34 ειδικό προϋπολογισμό και διατίθεται και για έξοδα της αρμόδιας αρχής κατά την εκτέλεση των καθηκόντων της που απορρέουν από τον παρόντα κώδικα.

Άρθρο 66

Πάγια προκαταβολή

1. Για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων εκκαθάρισης περιουσιών, οι οποίες δεν διαθέτουν για εκταμίευση τα απαραίτητα χρήματα, μπορεί να συσταθεί, σύμφωνα με τις διατάξεις του ν. 2362/1995 πάγια προκαταβολή υπέρ της Διεύθυνσης Κοινοφελών Περιουσιών του Υπουργείου Οικονομικών ή Αποκεντρωμένης Διοίκησης, την οποία διαχειρίζεται ο εκάστοτε Διευθυντής ή αναπληρωτής του. Μετά την εκκαθάριση τα ποσά αυτά εισπράττονται από το ενεργητικό ή τα εισοδήματα της περιουσίας και αποδίδονται στο λογαριασμό από τον οποίο εκταμιεύθηκαν.

2. Για την πληρωμή κάθε είδους αμοιβών, δαπανών και εξόδων σχολαζουσών κληρονομιών εφαρμόζονται ανάλογα οι διατάξεις της παρ. 1.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ Ι΄ **ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΤΩΝ ΚΑΙ ΤΡΑΠΕΖΩΝ**

Άρθρο 67

Διαχείριση καταθέσεων

1. Κληρονόμοι, κληροδόχοι, εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές και

διοικητές ιδρυμάτων και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών καταθέτουν σε ένα ή και περισσότερους έντοκους λογαριασμούς όψεως, ταμειυτηρίου ή προθεσμιακούς χρηματικά ποσά που προέρχονται από περιουσίες του παρόντος Κώδικα και ενημερώνουν άμεσα την αρμόδια αρχή για τα στοιχεία των λογαριασμών, με αιτιολόγηση του αριθμού τους και του σκοπού της κατάθεσης.

2. Πιστωτικά ιδρύματα, στα οποία υπάρχουν τίτλοι υπέρ κοινωφελών σκοπών, υποχρεούνται, χωρίς ειδική εντολή, να εισπράττουν κατά τη λήξη τα μερίσματα ή άλλα ωφελήματα αυτών και να τα καταθέτουν στον οικείο λογαριασμό. Από την ημερομηνία λήξης τα ποσά των μερισμάτων και άλλων ωφελημάτων, καθίστανται αυτοδικαίως έντοκα.

3. Όταν συνιστάται επικαρπία ή καταπίστευμα επί κινητών αξιών ή μετρητών, η κυριότητα των οποίων καταλείπεται στο Δημόσιο ή σε κοινωφελές ίδρυμα ή υπέρ κοινωφελούς σκοπού, ο επικαρπωτής ή βεβαρημένος με το καταπίστευμα τα καταθέτει σε πιστωτικό ίδρυμα ή στο Τ.Π. και Δανείων αν δεν ορίζεται διαφορετικά στη διαθήκη. Κατ' εξαίρεση, με απόφαση της αρμόδιας αρχής που εκδίδεται μετά από γνώμη του Συμβουλίου, μπορεί να επιτραπεί η εκ μέρους του διαχείριση των παραπάνω στοιχείων, ύστερα από την παροχή ασφάλειας.

4. Η μεταφορά ή μετατροπή των καταθέσεων των προηγούμενων παραγράφων, γίνεται με εντολή του δικαιούχου και ενημέρωση της αρμόδιας αρχής, αλλιώς το πιστωτικό ίδρυμα, υπέχει ευθύνη για τη ζημιά που τυχόν προκαλείται σε αυτούς.

Άρθρο 68

Πληροφορίες

Οι αρμόδιες αρχές, οι εκκαθαριστές και διοικητές περιουσιών, οι εκτελεστές διαθηκών και οι κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών δικαιούνται να ζητούν από νομικά ή φυσικά πρόσωπα που μπορεί να κατέχουν στοιχεία της περιουσίας (όπως ιδίως πιστωτικά ιδρύματα, ασφαλιστικές εταιρείες, Κεντρικό Αποθετήριο Αξιών) πληροφορίες για τα στοιχεία αυτά και να ενεργούν έλεγχο για την εξακρίβωση των περιουσιών αυτών. Οι ζητούμενες πληροφορίες παρέχονται χωρίς την καταβολή οιασδήποτε αμοιβής ή τέλους.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΑ'

ΔΙΚΟΝΟΜΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 69

Δίκες κοινωφελών περιουσιών

1. Η αρμόδια αρχή νομιμοποιείται, πέραν των εκκαθαριστών, εκτελεστών διαθήκης και διοικητών κοινωφελών ιδρυμάτων:

α) Να ασκεί αιτήσεις και αγωγές σε δικαστήρια για την αναγνώριση ή τη διεκδίκηση δικαιώματος σε κάθε περιουσία, που έχει διατεθεί για κοινωφελή σκοπό ή σε κοινωφελές ίδρυμα,

β) να επισπεύδει αναγκαστική εκτέλεση για την ικανοποίηση των δικαιωμάτων αυτών,

γ) να ζητεί τη λήψη ασφαλιστικών μέτρων για την εξασφάλιση κάθε περιουσίας, σύμφωνα με τα άρθρα 682 και επόμενα του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας,

δ) να ασκεί παρέμβαση σε κάθε στάση δίκης η οποία αφορά περιουσία υπέρ κοινωφελούς σκοπού ή κοινωφελών ιδρυμάτων ή αφορά το κύρος των πράξεών τους, νομιμοποιείται η αρμόδια αρχή να ασκεί παρέμβαση, με την υποβολή προτάσεων και χωρίς την κοινοποίηση δικογράφου παρέμβασης,

ε) να επαναλαμβάνει τη δίκη ή να καλείται για την επανάληψη της δίκης, αν επήλθε διακοπή

δίκης με διάδικο ένα από τα πρόσωπα του πρώτου εδαφίου και για λόγους που αφορούν τα πρόσωπα αυτά.

2. Τα εισαγωγικά δικόγραφα των δικών, που αναφέρονται στην προηγούμενη παράγραφο κοινοποιούνται στην αρμόδια αρχή, εκτός αν ορίζεται ειδικά διαφορετικά στον παρόντα κώδικα, επί ποινή απαραδέκτου της συζήτησης, που εξετάζεται και αυτεπαγγέλτως. Κατά τα λοιπά εφαρμόζονται οι διατάξεις περί δικών και προθεσμιών του Δημοσίου.

Άρθρο 70

Κοινοποίηση εγγράφων

Η κοινοποίηση προσκλήσεων ή άλλων εγγράφων εκ μέρους της αρμόδιας αρχής προς τους εκκαθαριστές κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών, εκτελεστές διαθηκών, διοικητές ιδρυμάτων κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών ή άλλα πρόσωπα, γίνεται με τηλεομοιοτυπία ή ηλεκτρονικό ταχυδρομείο, σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 14 του ν. 2672/1998 (Α' 290) ή με υπάλληλο της αρμόδιας αρχής και σύμφωνα με τις διατάξεις των άρθρων 47 έως 57 του ν. 2717/1999 (Α' 97).

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΒ'

ΠΕΙΘΑΡΧΙΚΕΣ ΚΑΙ ΠΟΙΝΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 71

Πειθαρχικές παραβάσεις και διοικητικές κυρώσεις

1. Δημόσιοι υπάλληλοι ή υπάλληλοι νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου, που συμμετέχουν λόγω της υπηρεσίας τους στην εξακρίβωση ή στην εκκαθάριση των περιουσιών του παρόντος κώδικα, όπως και εκείνοι που ασκούν προσωρινή διοίκηση, κατά το άρθρο 5 του παρόντος κώδικα, υπάγονται για τα ζητήματα αυτά στην πειθαρχική εξουσία της αρμόδιας αρχής, η οποία μπορεί να επιβάλλει σ' αυτούς πειθαρχική ποινή προστίμου για τη μη εκπλήρωση των καθηκόντων που προσδιορίζονται με τον παρόντα νόμο ή για αμελή εκπλήρωση αυτών.

2. Πρόστιμο μέχρι δέκα χιλιάδες (10.000) ευρώ επιβάλλεται:

α) Σε εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων ή περιουσιών, που διέπονται από τον παρόντα νόμο, οι οποίοι δεν παρέχουν τα προβλεπόμενα αυτόν στοιχεία της διαχείρισής τους, δεν υποβάλλουν τον προϋπολογισμό και απολογισμό μέσα στις νόμιμες προθεσμίες, αρνούνται να υποβληθούν σε έλεγχο ή εξέταση, που διατάσσεται από την αρμόδια αρχή ή δεν υποβάλλουν σχετική έκθεση και γενικά δεν παρέχουν πληροφορίες για την οικονομική κατάσταση των κοινωφελών ιδρυμάτων και περιουσιών, δεν τηρούν τα απαραίτητα βιβλία και δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του κώδικα και των συστατικών πράξεων.

β) Σε πιστωτικά ιδρύματα, όργανα των οποίων δεν παρέχουν τις ζητούμενες από την αρμόδια αρχή πληροφορίες ή αρνούνται να συμμορφωθούν σε αίτημα της, που προβλέπεται από τις διατάξεις του παρόντος κώδικα.

γ) Σε συμβολαιογράφους, δικαστικούς γραμματείς και προξένους που δεν συμμορφώνονται με τις διατάξεις του παρόντος κώδικα και τις υποχρεώσεις τους από αυτές.

3. Τα ανωτέρω πρόστιμα επιβάλλονται μετά από κλήση του υπόχρεου για να παράσχει εντός εύλογου χρόνου εξηγήσεις στο οριζόμενο από την αρμόδια αρχή όργανο ή πρόσωπο. Για

όργανα ή υπαλλήλους του Δημόσιου ή νομικών προσώπων δημόσιου δικαίου και για διοικητές ιδρυμάτων, η επίδοση της κλήσης γίνεται στην υπηρεσία τους ή την έδρα του νομικού προσώπου, για δε τους λοιπούς στον τόπο κατοικίας τους.

Τα πρόστιμα επιβάλλονται από την αρμόδια αρχή, μετά από γνώμη του Συμβουλίου, βεβαιώνονται από το Διευθυντή Δ.Ο.Υ. του τόπου που έγινε η επίδοση της κλήσης και εισπράττονται ως δημόσιο έσοδο σύμφωνα με τις διατάξεις του ΚΕΔΕ.

4. Το πρόστιμο επιβάλλεται ανεξάρτητα από την υποχρέωση για ανόρθωση της ζημιάς, που προξένησαν και ανεξάρτητα από ποινική ευθύνη τους.

Άρθρο 72

Ποινικές κυρώσεις

1. Όσοι διακατέχουν ή παρακρατούν περιουσίες, που έχουν διατεθεί υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών, όπως και οι θεματοφύλακες και οι οφειλέτες, που αποδίδουν τα οφειλόμενα αντικείμενα στους αντιδίκους του Δημοσίου ή των δικαιούχων, παρά τις διατάξεις της συστατικής πράξης και του παρόντος κώδικα, τιμωρούνται κατά τα άρθρα 258 και 259 του Ποινικού Κώδικα, εξομοιούμενοι για το αξιόποινο και τιμωρητό των εγκλημάτων αυτών, προς δημόσιους υπαλλήλους.

2. Οι διατάξεις των άρθρων 235 έως και 263Α του Ποινικού Κώδικα εφαρμόζονται και για τους εκτελεστές διαθηκών, διαχειριστές, εκκαθαριστές, κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων και περιουσιών, που έχουν διατεθεί υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελών σκοπών ή έργων, οι οποίοι εξομοιώνονται για το αξιόποινο και τιμωρητό των εγκλημάτων αυτών, προς δημόσιους υπαλλήλους.

3. Κακουργήματα που τελούνται από τα παραπάνω πρόσωπα κατά την εκτέλεση των καθηκόντων τους, εκδικάζονται από το Τριμελές Εφετείο Κακουργημάτων (άρθρο 111 Κώδικα Ποινικής Δικονομίας).

4. Εκτελεστές διαθηκών, εκκαθαριστές, διαχειριστές και κηδεμόνες σχολαζουσών κληρονομιών, διοικητές ιδρυμάτων, οι οποίοι εξακολουθούν να ασκούν τα καθήκοντα της θέσης τους ή να ενεργούν πράξεις διαχείρισης, παρά την αντικατάσταση ή παύση τους, τιμωρούνται σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου 259 Ποινικού Κώδικα, εξομοιούμενοι προς δημόσιους υπαλλήλους, ανεξάρτητα από άλλη αστική ευθύνη τους για ανόρθωση, της ζημίας που προκάλεσαν.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΓ΄

ΚΟΙΝΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ ΓΙΑ ΤΙΣ ΠΕΡΙΟΥΣΙΕΣ ΤΟΥ ΚΩΔΙΚΑ

Άρθρο 73

Βιβλία – Στοιχεία

Για κάθε περιουσία του παρόντος κώδικα τηρούνται ειδικά βιβλία και στοιχεία, στα οποία εμφανίζονται τα περιουσιακά τους στοιχεία και η οικονομική τους κατάσταση εν γένει. Τα βιβλία και στοιχεία υπόκεινται στον έλεγχο της αρμόδιας αρχής. Με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών μπορεί να ρυθμίζονται λεπτομερειακά θέματα που αφορούν το είδος και το περιεχόμενο των βιβλίων και στοιχείων αυτών, τη διενέργεια των ελέγχων και κάθε άλλη αναγκαία λεπτομέρεια.

Άρθρο 74

Συμβιβασμός – Κατάργηση δίκης- Διαιτησία

1. Για την κατάρτιση συμβιβασμού ή την κατάργηση δίκης σε διαφορές επί περιουσιών των κεφαλαίων Δ', Ε' και Η' του παρόντος κώδικα απαιτείται απόφαση της αρμόδιας αρχής ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου.

2. Για την κατάρτιση συμβιβασμού ή συμφωνίας διαιτησίας ή την κατάργηση δίκης σε διαφορές επί περιουσιών των κεφαλαίων ΣΤ' και Ζ' του παρόντος κώδικα απαιτείται έγκριση της σχετικής απόφασης του διοικούντος την περιουσία από την αρμόδια αρχή, ύστερα από γνώμη του Συμβουλίου.»

Άρθρο 75

Αμφισβήτηση κληρονομικού δικαιώματος του Δημοσίου

1. Στις δίκες κατά του Δημοσίου για την απόδοση κληρονομίας ή μέρους αυτής, το Δημόσιο θεωρείται καλής πίστεως νομέας της κληρονομίας.

2. Το δικαίωμα προσβολής διαθήκης με την οποία καταλείπεται περιουσία του παρόντος κώδικα, λόγω ακυρότητας αυτής αποσβήνεται μετά την πάροδο πέντε (5) ετών από το χρόνο δημοσίευσής της.

3. Το Δημόσιο δικαιούται να απαιτήσει τις δαπάνες εκκαθάρισης, διοίκησης και διαχείρισης κληρονομία, την οποία υποχρεούται να αποδώσει. Οι δαπάνες βεβαιώνονται και εισπράττονται, σύμφωνα με τις διατάξεις που ισχύουν για την είσπραξη των δημοσίων εσόδων.

Άρθρο 76

Διάλυση περιουσίας

1. Με την επιφύλαξη ειδικών περιπτώσεων του παρόντος κώδικα, περιουσίες που βρίσκονται σε αδράνεια για χρονικό διάστημα πέραν της πενταετίας διαλύονται με απόφαση του κατά το άρθρο 11 δικαστηρίου. Το δικαστήριο αποφασίζει για την τύχη της περιουσίας και τη διάθεσή της προς εξυπηρέτηση του ίδιου ή άλλου κοινωφελούς σκοπού. Αν μετά τη διάλυση απαιτείται εκκαθάριση της περιουσίας, ενεργείται κατά τον παρόντα κώδικα.

2. Δεν εφαρμόζεται η παράγραφος 1 αν υφίσταται εκκρεμοδικία για αντικείμενα της περιουσίας. Στην περίπτωση αυτή η αρμόδια αρχή νομιμοποιείται να ασκεί στο δικαστήριο τα δικαιώματα της περιουσίας για την επιτάχυνση της δίκης, ακόμα και αν δεν είναι διάδικος.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΔ'

ΑΛΛΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 77

Τροποποίηση διατάξεων του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας

1. Στο τέλος της παρ. 3 του άρθρου 808 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας προστίθενται εδάφια ως εξής:

«Όταν με ιδιόγραφη διαθήκη ορίζεται κληρονόμος πρόσωπο που δεν έχει με τον διαθέτη συγγενική σχέση τουλάχιστον τέταρτου βαθμού, **το** δικαστήριο διατάσσει γραφολογική πραγματογνωμοσύνη προκειμένου να αποδειχθεί η γνησιότητα της γραφής και της υπογραφής του διαθέτη. Στην περίπτωση αυτή καλείται υποχρεωτικά στη δίκη, τριάντα (30) τουλάχιστον ημέρες πριν τη συνεδρίαση, το ελληνικό δημόσιο.»

2. Το άρθρο 813 του Κώδικα Πολιτικής Δικονομίας αντικαθίσταται ως εξής:

«Όταν κατά το νόμο το δικαστήριο μπορεί να διορίσει ειδικό κηδεμόνα για τη διεξαγωγή δίκης, ο διορισμός, η αντικατάσταση και η παύση του γίνεται από το δικαστήριο της κληρονομίας. Από το ίδιο δικαστήριο γίνεται και η βεβαίωση ότι δεν υπάρχει άλλος κληρονόμος εκτός από το δημόσιο.»

Άρθρο 78

Τροποποίηση διατάξεων του ν. 3852/2010

1. Στην παρ. 1 του άρθρου 81 του ν. 3852/2010 (Α' 87) προστίθεται περ. ε) ως εξής:

«ε) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την δημοτική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997, ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου, ή δημάρχου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

2. Στο άρθρο 82 του ν. 3852/2010 προστίθεται περίπτωση ια) ως εξής:

Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την τοπική κοινότητα στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το Ν. 2539/1997, ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή προέδρου τοπικού συμβουλίου, ή δημάρχου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

3. Στο άρθρο 83 του ν. 3852/2010, μετά την παρ. 4 προστίθεται παρ. 4^Α, ως εξής:

«Μέλη του συμβουλίου της δημοτικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το ν. 2539/1997, ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου, ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο.»

4. Στο άρθρο 84 του ν. 3852/2010, μετά την παρ. 4 προστίθεται παρ. 4Α, ως εξής:

«4Α. Μέλη του συμβουλίου της τοπικής κοινότητας συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την κοινότητα που ασκούν τα καθήκοντά τους, στις περιπτώσεις που προβλέπεται, σύμφωνα με το Ν. 2539/1997, ή την πράξη σύστασής του, η συμμετοχή μελών τοπικού συμβουλίου, ή μελών του δημοτικού συμβουλίου δήμου ο οποίος καταργείται με τον παρόντα νόμο. Εφόσον κατά τα ανωτέρω είχαν οριστεί ως μέλη της διοίκησης του κληροδοτήματος μέλη τοπικού συμβουλίου κοινότητας η οποία κατά την έναρξη ισχύος το παρόντος έχει πληθυσμό κάτω των 300 κατοίκων, για την υποκατάσταση των μελών αυτών απαιτείται η κατά τις οικείες διατάξεις τροποποίηση του Οργανισμού του κληροδοτήματος.»

5. Στην παρ. 3 το άρθρου 160 του ν. 3852/2010 προστίθεται περίπτωση ζ' ως εξής:

«ζ) Συμμετέχει στη διοίκηση κληροδοτήματος, με έδρα την πρωτεύουσα της περιφερειακής

ενότητας στην οποία ασκεί τα καθήκοντά του, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την πράξη σύστασής του, ή κατ'άλλο νόμιμο τρόπο, η συμμετοχή του Νομάρχη της καταργούμενης με τον παρόντα νόμο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.»

6. Στο άρθρο 163 του ν. 3852/2010 προστίθεται παράγραφος 2, ως εξής:

«2. Μέλη του περιφερειακού συμβουλίου συμμετέχουν στη διοίκηση κληροδοτήματος με έδρα την περιφερειακή ενότητα στην οποία εκλέγονται, στις περιπτώσεις που προβλέπεται από την πράξη σύστασής του, ή κατ'άλλο νόμιμο τρόπο, η συμμετοχή μελών του νομαρχιακού συμβουλίου της καταργούμενης με τον παρόντα νόμο Νομαρχιακής Αυτοδιοίκησης.»

Άρθρο 79

Σύσταση τμήματος Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών

– Σχολαζουσών Κληρονομιών

1. Η Διεύθυνση Εθνικών Κληροδοτημάτων του Υπουργείου Οικονομικών του άρθρου 13 του π.δ. 284/1988 μετονομάζεται σε Διεύθυνση Κοινοφελών Περιουσιών και έχει τη διάθρωση και τις αρμοδιότητες του άρθρου αυτού.

2. Οι Διευθύνσεις Εθνικών Κληροδοτημάτων των Αποκεντρωμένων Διοικήσεων του άρθρου 8 των π.δ. 138/2010 (Α' 231), 139/2010 (Α' 232), 140/2010 (Α' 233), 141/2010 (Α' 234), 142/2010 (Α' 235), 143/2010 (Α' 236) μετονομάζονται σε Διευθύνσεις Κοινοφελών Περιουσιών.

3. Στην Διεύθυνση της παρ. 1 συστήνεται Τμήμα Γ' - Μητρώου Κοινοφελών Περιουσιών – Σχολαζουσών Κληρονομιών, με αρμοδιότητες:

α) το διορισμό και τη διοικητική εποπτεία των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών,

β) την τήρηση μητρώου κληροδοτημάτων, ιδρυμάτων, διαθηκών και σχολαζουσών κληρονομιών, την τήρηση του πρωτοκόλλου της Διεύθυνσης, τη διεκπεραίωση της αλληλογραφίας, την τήρηση και ενημέρωση του φυσικού και ηλεκτρονικού αρχείου της Διεύθυνσης και την ενημέρωση των πολιτών για θέματα αρμοδιότητάς της. Επίσης, μεριμνά για την κοινοποίηση στο Πρόγραμμα Διαύγεια όλων των αποφάσεων που σύμφωνα με την κείμενη νομοθεσία αναρτώνται στο διαδίκτυο.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ ΙΕ'

ΕΙΔΙΚΕΣ - ΜΕΤΑΒΑΤΙΚΕΣ - ΤΕΛΙΚΕΣ ΔΙΑΤΑΞΕΙΣ

Άρθρο 80

Αναπροσαρμογή ποσών

Τα ποσά και τα χρηματικά όρια που ορίζονται στον παρόντα κώδικα και στις πράξεις που εκδίδονται κατ'εξουσιοδότηση διατάξεών του, μπορεί να αναπροσαρμόζονται με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών.

Άρθρο 81

Τροποποίηση οργανισμών

Οργανισμοί ή καταστατικά ιδρυμάτων τα οποία διέπονται από τον παρόντα κώδικα και έχουν εγκριθεί στο παρελθόν με τυπικό νόμο ή ισοδύναμη νομοθετική πράξη, μπορεί να τροποποιούνται ή να συμπληρώνονται με προεδρικό διάταγμα, με τήρηση των διαδικασιών του Κώδικα.

Άρθρο 82

Μεταβατικές και καταργούμενες διατάξεις

1. Όπου δεν ορίζεται διαφορετικά, οι διατάξεις του Κώδικα εφαρμόζονται και στις κοινωφελείς περιουσίες που υφίστανται κατά το χρόνο δημοσίευσής του, ανεξάρτητα από τον τρόπο σύστασής τους. Διαδικασίες, που έχουν ήδη αρχίσει, δεν ανατρέπονται, εκτός αν ήδη καταργούνται, οι εφεξής όμως διαδικαστικές ενέργειες διεξάγονται κατά τις διατάξεις του Κώδικα.
2. Η νομική μορφή των ήδη συνεστημένων περιουσιών δεν ανατρέπεται με τις διατάξεις του παρόντος Κώδικα.
3. Αν δεν ορίζεται αλλιώς, οι διατάξεις του παρόντος Κώδικα εφαρμόζονται και σε περιουσίες για τις οποίες αρμόδια αρχή είναι άλλη, πλην του Υπουργού Οικονομικών και του Γ.Γ.Α.Διοίκησης. Ειδικές διατάξεις που αφορούν την ίδρυση και εποπτεία συγκεκριμένων περιουσιών εξακολουθούν να ισχύουν, μπορεί όμως να τροποποιούνται με προεδρικό διάταγμα για την εναρμόνισή τους με τις διατάξεις του Κώδικα.
4. Μέχρι την έκδοση των προεδρικών διαταγμάτων και λοιπών κανονιστικών πράξεων, που προβλέπονται στον παρόντα νόμο, ισχύουν ανάλογα οι μέχρι τώρα διέπουσες τα αντίστοιχα ζητήματα διατάξεις, εφόσον δεν αντίκεινται στις διατάξεις του παρόντος κώδικα.
5. Μέχρι την σύναψη της συμφωνίας - πλαισίου του άρθρου 21 του παρόντος, ο έλεγχος επί των κοινωφελών περιουσιών και η εκτίμηση της αγοραίας αξίας των ακινήτων για την εφαρμογή των διατάξεων του παρόντος διενεργείται σύμφωνα με τις ισχύουσες μέχρι τούδε διατάξεις. Για το μεταβατικό αυτό διάστημα όσοι διαχειρίζονται περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από 50.000 ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των 3.000.000 ευρώ, μπορούν να αναθέτουν, με δαπάνη της περιουσίας, τον ετήσιο έλεγχο της σε ορκωτό ελεγκτή. Η ανάθεση αυτή είναι υποχρεωτική προκειμένου για περιουσίες με ετήσια έσοδα περισσότερα από 150.000 ευρώ ή με ενεργητικό μεγαλύτερο των 10.000.000 ευρώ.
6. Μέχρι την έναρξη λειτουργίας του Μητρώου του άρθρου 16, ο διορισμός των εκκαθαριστών, εκτελεστών, διαχειριστών κοινωφελούς περιουσίας ή ιδρύματος και κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών γίνεται με κλήρωση που διενεργεί το Συμβούλιο της αρμόδιας αρχής από τον πίνακα που τηρείται στο Υπουργείο Οικονομικών.
7. Για χρονική περίοδο ενός έτους από την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα, μπορούν να συνιστώνται, με απόφαση του Υπουργού Οικονομικών, στις αρμόδιες αρχές του άρθρου 2 ομάδες έργου αποτελούμενες από υπαλλήλους της οικείας αρμόδιας αρχής και ιδιώτες με σκοπό τον καθορισμό των απαιτούμενων ενεργειών σε σχέση με τις εκκρεμείς υποθέσεις περιουσιών του παρόντος. Ειδικά για τη σύσταση ομάδων στις Γ.Γ. Απ. Διοίκησης, για την έκδοση της απόφασης συμπράττει και ο Υπουργός Εσωτερικών. Η αμοιβή των μελών των παραπάνω ομάδων καθορίζεται σύμφωνα με τα οριζόμενα στο άρθρο 21 του ν. 4024/2011. Κατά την εκτέλεση του έργου, τα μέλη της ομάδας τελούν υπό τις οδηγίες, το έλεγχο και την εποπτεία του

Προϊσταμένου της αρμόδιας αρχής. Η λειτουργία των ομάδων παύει αυτοδικαίως με την παρέλευση δεκαοχτώ μηνών από την έναρξη ισχύος του παρόντος Κώδικα. Με την απόφαση σύστασης των ομάδων μπορεί να καθορίζεται και κάθε ειδικότερο θέμα για τη λειτουργία τους.

8. Με την επιφύλαξη όσων ορίζονται στις λοιπές διατάξεις του παρόντος κώδικα, από την έναρξη ισχύος αυτού, καταργούνται:

α) ο α.ν. 2039/1939 «περί τροποποιήσεως, συμπληρώσεως και κωδικοποιήσεως των Νόμων περί εκκαθαρίσεως και διοικήσεως των εις το Κράτος και υπέρ κοινωφελών σκοπών καταλειπομένων κληρονομιών, κληροδοσιών και δωρεών» (Α' 455), όπως ισχύει,

β) το ν. δ. 430/1970 «περί αποσβέσεως του δικαιώματος προβολής ακυρότητας διατάξεως τελευταίας βουλήσεως ως προς το καταλειπόμενον υπέρ του Δημοσίου ή κοινωφελούς σκοπού» (Α' 25),

γ) ο ν. 455/1976 «Περί επωφελεστέρας αξιοποιήσεως ή διαθέσεως των υπέρ κοινωφελούς σκοπού καταλειφθέντων ή δωρηθέντων περιουσιακών στοιχείων...» (Α' 277)

δ) το β.δ. 18/9-20/10/1947 «περί διοικητικής εποπτείας επί των κηδεμόνων σχολαζουσών κληρονομιών κ.λ.π.» (Α' 223),

ε) τα άρθρα 1865, 1866 εδάφιο δεύτερο και 1869 του Αστικού Κώδικα,

στ) το διάταγμα της 25-11-1933 (Α' 372).

ζ) κάθε γενική ή ειδική διάταξη, η οποία αφορά θέματα, που ρυθμίζονται από αυτόν ή αντίκεινται στις διατάξεις του.

9. Κάθε παραπομπή στον α.ν. 2039/1939 ή γενικά στη νομοθεσία περί Εθνικών Κληροδοτημάτων, νοείται από την έναρξη ισχύος του παρόντος κώδικα ότι γίνεται στις αντίστοιχες διατάξεις του.

Άρθρο 83

Έναρξη ισχύος

Η ισχύς του παρόντος κώδικα ισχύει την 1^η του μεθεπόμενου μήνα από τη δημοσίευσή του στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως.